
1. kapitola

NOVÁ REPUBLIKA

„Život řídí štěstěna, nikoliv moudrost.“

— Marcus Tullius Cicero

Byly právě březnové kalendy. Toho dne stálo celé Munimentum na nohou už od časného rána, kdy se městem začaly rozléhat zvuky polnic. Všem bylo jasné, co se děje. Flotila, kterou správce provincie prétor Gaius Cornelius Musa vyslal před pěti měsíci na odvážnou a náročnou cestu, aby přeplula oceán, obnovila kontakt s Republikou a informovala Řím o stavu jejich provincie, se slavně vrátila do Munimenta.

Hluk se rozléhal celým městem, bez ohledu na to, zda budil plebs nebo místní urozené. Mladého imperátora Tiberia Licinia Crassa se nejprve zmocnila zlost, když byl tak neomaleně vytržen ze spánku. Vyspával kocovinu ze včerejší hostiny a bolest hlavy jeho zlobu ještě zesilovala. Rychle si ale uvědomil, co ten hluk znamená, a jeho zlost okamžitě přebil pocit vzrušení. Informace, které loďstvo přiváží, jsou pro budoucnost provincie klíčové a je jasné, že s sebou přinesou mnoho změn. Z myšlenek Tiberia vytrhl zvuk otevírajících se dveří. Ohlédl se.

Do místnosti vstoupil jeho osobní otrok Sentius a uklonil se: „Domine, flotila tribuna Sexta Tullia zanedlouho přistane v přístavu. Prétor svolal schůzi na městském fóru, v poledne se tam mají dostavit všichni senátoři a jezdci. Zúčastní se tribun Tullius, aby osobně tlumočil čerstvé zprávy.“ Sentius, padesátiletý podsatý muž bez vlasů s výrazem inteligence ve tváři a bystrým pohledem, kdysi

býval učencem, než byl unesen místními piráty a prodán do otroctví. Tiberiův otec poté Sentia koupil, aby se staral o vzdělání jeho synů. Byl to Tiberiův osobní učitel v době dospívání a později také dobrý rádce, který svému pánovi vždy dobře a věrně sloužil.

„Nech mi připravit slavnostní oblečení a jen lehkou snídani,“ odpověděl Tiberius a vstal z postele.

„Jistě, domine.“ Sentius se znovu uklonil a bez dalších slov opustil místnost.

Musím se před sněmem ještě sejit s pár lidmi, řekl si Tiberius v duchu. *Nepřipadá v úvahu, aby Republika po tom všem opomenula zásluhy naší rodiny.* Začal trochu rozhýbávat své ztuhlé tělo. Ještě pořád se mu motala hlava, a tak málem spadl zpět na postel. Nakonec to ustál a nyní se na sebe díval do zrcadla, aby zhodnotil škody po včerejší noci.

Nezdálo se mu, že by na něm večírek zanechal šrámy, spíše se svým odrazem kochal. Byl mladý, sotva dvacetiletý muž s typicky římským vzhledem – černé rovné vlasy, tmavé oči a snědá pleť. Byl pohledný, průměrně vysoký, štíhlý, ale ne vyhublý. Paže i nohy měl silné, jak se na vojáka slušelo. I když byl původem plebejec, z držení těla a každého jeho pohybu vyzařovala vznešenost, takže kamkoliv přišel, ihned na sebe připoutal pozornost. Jedny tím provokoval, jiné ohromoval, přičemž pro ženy a dívky většinou platilo to druhé. To se mimo jiné potvrdilo i včera, i když to nedopadlo úplně tak, jak plánoval. Myšlenky na včerejší noc už ale Tiberius zahnal, protože teď nebyl čas na zábavu. Přišel čas být politikem.

Oblékl si dlouhou bílou tuniku s širokým pruhem purpurové barvy a otroci mu přes ni přehodili stejně zbarvenou tógu – aristokratická móda po vzoru senátorů. Na rozdíl od správce provincie préтора Musy neměl k dispozici doprovod liktůrů, místo toho jako velitel tří legií využíval ke své ochraně a k demonstraci moci dvě contubernia legionářů. Jeho muži už na něho ostatně čekali před branou vily.

Prétor Gaius Cornelius Musa spravoval tuto zaoceánskou provincii už sedm let. Byl to muž nezměrných ambicí, ale i tak se již pomalu smířil s faktem, že se zde vyššího postu již nemůže dočkat. Nebylo to však tak dávno, když zvažoval, že postoupí i o ten poslední krůček a převezme velení nad místními legiemi – to když před třemi lety na moři při velké bouři zahynul imperátor Domitius Licinius Crassus a jeho starší syn. Domitius zemřel nečekaně a jeho závěť nepočítala se smrtí staršího syna, kterému v ní předával impérium k velení nad vojskem i loďstvem

v provincii. Zdálo se to jako velká příležitost a Gaius ji chtěl využít. Ukázalo se však, že Domitiův mladší syn Tiberius je u vojska populární. I když Tiberiovi nikdo oficiálně impérium nepředal, všechny legie i classis spontánně provolaly Tiberia imperátorem. Gaius to tehdy nesl těžko, ale nedal najevo slabost a neprojevil ani náznak vzteku, smutku nebo zklamání. Jako prétor spravující provincii byl oficiálně prvním mužem, ale on věděl, že bez vojska je vždy až tím druhým.

Ted' se ale věci změnil. Připlul tribun Tullius se svou flotilou a to znamenalo, že navázal spojení s Republikou. S Římem. Gaius cítil, jak se před ním otevírají nové obzory, netušené možnosti... možná kariéra v samotném Římě. Až se v Římě rozkřikne, čím vším si jeho předci a on prošli, bude za hrdinu... třeba dosáhne na tu skutečně nejvyšší metu... Konzul Říma... to mu znělo moc hezky.

Uslyšel venku hluk a klapání vojenských bot po dlážděné cestě před branami jeho vily. „Tribun Sextus Tullius vede k prétorovi vyslance z Říma,“ zaznělo někde z dálky, pak bylo slyšet otevírání brány do jeho zahrad. Gaius čekal ve své pracovně a snažil se v žádném případě nedat najevo vzrušení, které ho jímalo.

Do místnosti vstoupil Vibius, starý šedovlasý muž, který domu Corneliův dobře sloužil už padesát let, a oznámil: „Domine, dorazil...“

Gaius ho zarazil pohybem ruky „Já vím...“

„Chce s vámi mluvit nejprve o samotě... předtím, než se setkáte s vyslanci.“

„Proč?“ zeptal se Gaius a podezřívavě přimhouřil oči.

„To neříkal, domine. Mám ho tedy uvést samotného?“

Gaius se okamžik zamyslel: „Ano...“

„Domine...“, řekl Vibius, kývl hlavou a odešel z místnosti.

Gaius se ocitl opět sám a poslouchal, jak se ze vzdálené části jeho vily nesou hlasy cizinců. *O co může jít, že mi to chce sdělit bez nich?* pomyslel si prétor. Netrvalo dlouho a už slyšel blížící se kroky.

Vibius a Tullius vstoupili do Gaiovy pracovny současně. „Domine, tribun laticlavus Sextus Tullius, jak jste si přál,“ uvedl otrok velitele flotily.

Tullius předpisově zasalutoval úderem pěstí pravé ruky do hrudi a jejím předpažením směrem ke Gaiovi: „Salve, prétoře, musím s vámi nejdřív nutně mluvit...“

„Co je tak zásadního?“ ptal se Gaius a tvářil se popuzeně, jako by Tullius mrhal jeho časem.

„Pane, jde o Republiku...“, Tullius se zasekl a hledal slova.

„Nuže?!“ vybízel ho Gaius netrpělivě.

„Už není...“

„Co už není?“

„Republika, pane...“

„Ti muži, které si přivezl, nejsou Římané?“

„Jsou, prétor, ale Republika už není... oni se snaží tvářit, jako že pořad je, ale ve skutečnosti...“

„Bohové, jdi už konečně k věci a řekni mi, o čem to tu u Plutona mluvíš! Nebo ti snad mořské slunce vypálilo mozek?“ Gaius začal být netrpělivý.

„Pane... zdá se, že Sulla nebyl zdaleka jediný Říman, který se vzepřel Republice s mečem v ruce... proběhlo několik krutých občanských válek a teď již skoro dvacet let vládne Římu jediný muž, říkají mu Augustus.

„Takže Republice vládne tyran a v Římě se všichni tváří, jako by to bylo v pořádku?“ otázal se Gaius nevěřičně, aby se ujistil, že správně porozuměl sdělení.

„Ano, pane. Od doby co naši předkové vyrazili na západ, se Řím hodně změnil. Od našeho odjezdu probíhala jedna občanská válka za druhou a tenhle Augustus je zřejmě konečný vítěz. Má kontrolu nad celou římskou armádou, má k dispozici dvacet sedm legií věrných pouze jemu. A římská aristokracie byla válkami výrazně zdecimována, myslím, že tu v provincii máme více vznešených mužů, než jich je v celém Římě,“ shrnul tribun své hlášení.

„Bohové,“ povzdechl si Gaius a pokračoval v hovoru, zatímco nervózně přecházel po místnosti. „Jaká byla jejich reakce na váš příjezd?“

„Všichni byli překvapení, vypadá to, že se na nás úplně zapomnělo. Augustus posílá své uznání za naše činy, pro slávu Říma. Také k naší výpravě připojil deset tisíc nových osadníků – většinou žebráky z města, které už nechtěl žít. Naše lodě jsou naplněny evropskými plodinami, například obilím. Navíc přivážíme šest set koní k založení chovu pro armádu. Pro chov jsme dovezli také na tisíc kusů hospodářských zvířat a k tomu solidní zásoby železa, bronzu, mědi a olova. A abych nezapomněl, Augustus nám daroval také dva miliony denariů na rozvoj provincie a jako vyjádření díky za naši věrnost Římu.“

„Tenhle Augustus je k nám skutečně štedrý, Tullie, to musím uznat... až jako by si nás chtěl koupit,“ prohlásil zamyšleně prétor a dodal: „Můžeš jít, přiveď naše hosty...“

Tullius opět zasalutoval, otočil se a odešel z místnosti.

„Na co myslíte, domine?“ zeptal se Vibius, když viděl, jak je jeho pán hluboce zamyšlený.

Gaius se na něho podíval: „Na co? Zapomněli, že existujeme, a Republika je mrtvá... Neměl jsem tu flotilu vysílat.“ Jelikož se již hosté blížili k pracovně, dál už v hovoru nepokračovali.

Do místnosti nyní vstoupilo deset dosud neznámých mužů, jeden z nich byl oblečen v senátorské tunice a tóze, zbylých devět mužů mělo na sobě krásně zdobené zbroje důstojníků, rudé pláště a přilby s honosnými rudě zbarvenými chocholy. Tentokrát prétora nikdo nepozdravil. Naopak z pohledů všech nově příchozích číselo přezíravost a lehké pohrdání.

Před celou skupinu vystoupil muž oděný jako senátor, po bok se mu postavil jeden z důstojníků a spustil: „Jste v přítomnosti prokonzula Marca Licinia Crassa Frugia, správce provincie Hispania Tarraconensis, vyslance božského Augusta.“

Gaiovi vstaly zděšením všechny chlupy na zádech. *Crassus!* pomyslel si a zaskřípal zuby. Pomalu a rozvážně vstal, snažil se co nejlépe zamaskovat svůj šok smíšený s divokým hněvem, udeřil se pravicí do hrudi a předpažil: „Salve, prokonzule Crasse, vítejte v provincii Atlantis.“ Musel se nesmírně přemáhat, aby se mu netrásl hlas.

Prokonzul se tvářil nadřazeně a Gaia probodával očima: „Zdravím, prétoře.“ Slovo prétor vyslovil, jako by šlo o něco ubohého. „Vyslal mě sám princeps inter pares, Gaius Julius Caesar Octavianus Augustus, Divi filius, abych vám jeho jménem vyjádřil vděčnost za vámi odvedenou práci, zhodnotil stav vaší provincie a převzal její správu. Rovněž mi bylo uloženo převzít impérium nad všemi vašimi legiemi. Mám zde také vybrat nejvíce zasloužilé muže a vyslat je do Říma, kde se jim dostane patřičné pocty a budou se moci ucházet o úřady v samotném srdci říše.“

Zatímco prokonzul mluvil, Gaius znechuceně přemýšlel, *Princeps inter pares... prý první mezi rovnými... Divi filius... takže syn boha... tohle rozhodně není ten Řím, o jakém jsem četl...*

Prokonzul Frugius otočil levou ruku dlaní k sobě a ukázal na Gaia svým prstenem: „Tohle je Augustův pečetní prsten, oded' budou všechny úřední dokumenty pečetěny tímto prstenem, jinak budou považovány za neplatné.“

Gaius přikývl: „Jistě, prokonzule, vaše rozkazy ihned splníme...“

Frugius zvedl varovně prst: „To nejsou moje rozkazy, prétoře... toto jsou rozkazy samotného Augusta.“

„Ovšem, ať žije božský Augustus,“ odpověděl Gaius pohotově a ani si neuvědomil, že přitom mimoděk sklonil hlavu. „Ale jistě chápete, prokonzule, že chvíli potrvá, než se tyto rozkazy rozšíří po celé provincii. Již jsem svolal všechny senátory a jezdce na městské fórum, v poledne tam před nimi můžete Augustovy rozkazy tlumočit osobně, pokud nechcete, abych promluvil za vás.“

„Děkuji za vaši nabídku, prétoře, zvládnu to sám,“ řekl prokonzul s přetrvávající samolibostí.

„Jistě, prokonzule. Mohu vám alespoň nabídnout, abyste si vy a vaši muži prozatím odpočinuli zde v mé vile? Poledne bude až za několik hodin a ve městě nenajdete budovu skýtající více pohodlí, moji otroci vám budou k dispozici.“

„To zní přijatelně,“ prohlásil prokonzul po chvíli váhání, když si znechuceně prohlížel stěny v Gaiově pracovně.

„Vibie, odved' vzácné hosty do atria a uvědom všechny sloužící, ať se k nim chovají jako ke mně samotnému. Pak se rychle vrať, musíme společně zajistit, aby se prokonzulovi dostalo na fóru uvítání přiměřené k jeho postavení.“

„Jistě, domine... Následujte mě prosím...“

„Tribune Tullie, zůstaňte ještě chvíli,“ řekl ještě Gaius, když se už celá skupina dávala na odchod. Tribun se zastavil, Gaius ještě okamžik počkal, až budou hosté víc z doslechu a pak začal: „Tohle jste se snažil naznačit?“

„Ano, prétoře...“

„Neřekl bych, že jste odvedl zrovna dobrou práci... ale k věci, než se budu muset věnovat jiným záležitostem. Co soudíte o tom, jak se na vás v Římě dívali?“

„Jako na mytické bytosti z jiného světa...“

„To také tak trochu jsme... Přijali vás vlídně?“

„Spíš chladně, opatrně, s odstupem...“

„To je nemilé,“ řekl Gaius spíš sám pro sebe a zadumaně pokračoval. „Řekli vám, jaké mají s provincií plány?“

„Naznačili, že by místní řídce obydlené země mohli používat jako zdroj nové půdy pro veterány. Víc jsem neslyšel...“

„Hmmm, dobře... a kolik lodí s vámi poslali?“

Tullius vypadal zaraženě. „Žádnou, všichni připruli na našich lodích...“

„Proč ne?“

„Dali na naše rady, že jejich válečné lodě by plavbu nepřežily a nákladní lodě by nás jen zdržovaly. Naše lodě jsou plavbě po oceánu přizpůsobené, a i přesto ne vždy dorazí do cíle.“

„Dobře... a kolik vojáků s sebou prokonzul přivezl?“

„Vojáků?“ ptal se Tullius nechápavě.

„Mluvil jsi o veteránech a půdě, taky o asi deseti tisících osadnících...“

„To ale nejsou vojáci, jsou to skutečně jen nemajetní lidé z Říma...“

„Takže s sebou nemá další vojáky?“ ubezpečoval se Gaius a Tullius začínal vypadat nedůvěřivě.

„Ne, jen těch devět důstojníků.“

Nastal okamžik ticha, pak se Gaius usmál a ukončil jejich rozhovor: „Dobře, to je vše, můžeš jít. Očekávej, že na fóru proneseš řeč jako první, přece jen tato velká událost je hlavně tvoje zásluha.“

Tullius se postavil do pozoru a zsalutoval: „Děkuji, prétoře, sloužím Římu!“ Otočil se na místě a odkrácel rázně pryč.

Ve dveřích se minul s Vibiem, který se právě vracel a oznamoval: „Domine, o vaše hosty je postaráno.“

„Obávám se, že ne dostatečně,“ odpověděl Gaius zamyšleně. Chvilí mlčel a poslouchal kroky okovaných bot, vzdalující se vilou pryč. Když si byl jist, že je Tullius z doslechu, dodal klidně: „Zavolej Nestora, ať vezme všechny svoje muže, které má k dispozici, a dorazí sem do vily. Pusť je zadním vchodem a tam ať na mě počkají.“

„Domine,“ reagoval Vibius s vytřeštěnýma očima, „tohle přece...“

„Chceš mi snad říkat, co mám dělat?“ rozeznil se Gaius.

„Ne, domine, sloužím vašemu domu věrně už padesát let a chci mu sloužit i nadále, proto vás prosím, abyste zvážil své kroky...“

„Já je zvážil moc dobře! Raději budu prvním mužem tady, než abych byl sluhou v Římě!“

Vibius se na Gaia chvíli mlčky díval, bylo zjevné, že je mu zatěžko souhlasit s rozhodnutím svého pána. Gaiovi ale z očí sršely plameny, a tak Vibius po chvíli neochotně kývl hlavou: „Děj se vůle tvá, domine...“ Potom se otočil a vyrazil splnit pánovy příkazy.

Gaius opět zůstal o samotě. Neklidnou myslí se mu myšlenky honily sem a tam. Různé scénáře ho naplňovaly radostí a vzrušením, nebo naopak hořkostí a smutkem, ale o svém rozhodnutí nepochyboval. *Ten sráč Augustus je pěkně prohnanej parchant... pošle dary a vlídná slova a čistě náhodou je tlumočí jistý Licinius Crassus, příbuzný našeho nejvyššího velitele armády... Geniální... Proč by měl Tiberius odmítnout předat velení svému bratranci? Nejspíš nebude potřeba ani úplatků, natož nátlaku... Jejich společná špinavá plebejská rodina si zjevně vede v Římě dobře. Frugius Tiberiovi představí pár krásných vizí, nabídne mu kariéru, o které se mu tu v provincii nemůže ani zdát... geniální. Jen se divím, že jako osadníky neposlal veterány, to by tu prokonzul rovnou měl i dvě legie... Čím víc se Gaius zamýšlel nad situací, tím víc v něm plál hněv, brzy začal nevrle přecházet po místnosti. Zato já jim nic nabídnout nemůžu... ten čubčí syn dobře ví, že moje funkce je závislá na dobré vůli Tiberia a jeho legií... budu rád, když dostanu možnost v senátu alespoň zametat... To určitě... Je třeba využít situace, dokud ještě nikdo nic neví... stačí přesvědčit pár bohatých mužů, že pod vládou tyrana žít nechťejí, zažehnout plamen boje za Republiku a zlikvidovat těch pár sráčů z Říma, než budou moc nějak zapůsobit na důležité lidi v provincii... Řím je daleko... moc daleko... vypravit sem armádu schopnou provincii obsadit bude nesmírně náročné... Augustus si spočítá, že se mu to nevyplatí... Ale teď... hlavně se Frugius nesmí setkat s Tiberiem...“*

Tiberius se svou gardou procházel městem a všude bylo patrné napětí. Lidé kolem nich téměř probíhali, spěchali za svými cíli, aniž by jim věnovali jediný pohled, nebo naopak stáli v hloučcích a vedli vášnivé rozhovory.

Vyslání flotily byl doposud největší počín zdejších obyvatel, ovšem Tiberius na rozdíl od většiny zdejších občanů cítil spíše neklid než nadšení. Na druhé straně města se už vyloďovali a on stále neměl žádné informace. Jeho myslí proplouval neutuchající proud myšlenek, což se projevovalo pochmurným výrazem ve tváři. Nervozita se přenesla i na jeho legionáře, kteří byli tímto výjevem

udivení. Jejich věčně veselý velitel se nenechal jen tak něčím znepokojit. Dokonce ani krásy jejich města jim dnes náladu nijak nezlepšovaly, přestože Munimentum vskutku překrásné bylo.

Město vzniklo pět let po obsazení provincie přestavbou jedné z pevností na východním pobřeží poloostrova. Ta byla vybrána záměrně kvůli její strategické poloze zhruba v polovině délky kolonizovaného poloostrova, navíc stála na jednom z mála míst, kde byl na východě volný přístup k otevřenému moři. Východní pobřeží poloostrova totiž skoro po celé délce dělila od oceánu téměř nepřetržitá přehrada velmi úzkých táhlých ostrovů. Tyto ostrovy tvořily jakousi přírodní hráz a v místě, kde stálo Munimentum, se nacházela jedna z mála mezer dostatečně velkých, aby jimi mohly lodě bezpečně proplovat z laguny u pobřeží na volné moře a zase zpět. Zároveň se bažinaté okolí budoucího města podařilo vysušit a přetvořit na úrodná pole, která spolu s rybolovem dokázala nové centrum provincie bez problému uživit.

Od té doby se Munimentum značně rozrostlo. Město bylo rozlehlé, žilo v něm šedesát tisíc obyvatel, domy navíc byly stavěny daleko od sebe. Celá provincie měla jen o málo víc než dvě stě tisíc obyvatel, proto zde zatím nebyl problém s nedostatkem místa. V Munimentu téměř každý majitel domu vlastnil i poměrně velký pozemek obklopující ho, takže mezery mezi budovami byly vyplněny úhledně upravenými zahradami a políčky. Byl to jeden z důsledků míšení kultur. Domorodé ženy byly zvyklé na kontakt s přírodou a díky řídkému osídlení provincie jim jejich římsští manželé mohli bez potíží vyjít vstříc – sami beztak chtěli vlastnit co největší pozemek.

Tento způsob výstavby značně zvětšil obvod hradeb, což by ztěžovalo jejich obranu, ale na město ještě nikdo nikdy nezaútočil. Hlavním účelem hradeb nebyla obrana, ale ochrana před záplavami a silným větrem během letních bouří. Proto se také opevnění již dvakrát přestavovalo, aby pojalo a chránilo i nově vystavěné čtvrti. Během těchto zničujících bouří se také ukázalo zmíněné rozložení města jako velmi praktické. Pokud silný vítr poškodil některou z budov, její trosky neponičily žádnou jinou stavbu, velké zahrady s mnoha ovocnými i okrasnými stromy zase stejně jako hradby pomáhaly tlumit sílu větru uvnitř města. Pro tyto důvody bylo nové rozložení města později podpořeno zákonem známým jako lex Licinia.

Díky zažité městské kultuře většina Munimenta nadále vypadala jako jeden velký okrasný park, i když se město za dobu své existence několikanásobně zvětšilo. Noví přistěhovalci neskupovali půdu pro stavbu uvnitř města, protože ji jejich majitelé neprodávali. Buď si pronajímali byty v domech zchudlých či naopak bohatých obyvatel Munimenta, anebo stavěli svoje domy mimo obvod města podle stejného původního vzoru. Pouze v centru města, kde fórum obklopovalo množství veřejných budov, na sebe stavby těsněji přiléhaly.

Jižně od městského fóra pak nade vše čněla dominanta celého města – malý uměle navršený kopec s plochým vrcholem, na kterém stály čtyři monumentální chrámy. Kopec byl vybudován navezením zeminy vyhloubené při stavbě odvodňovacích kanálů v okolí města. Měl tři neschůdné, velmi strmé svahy, pouze severní svah byl mírnější a vedla po něm dlážděná cesta z městského fóra. Kopec sice nebyl nijak zvlášť vysoký, ale zbytek města se rozkládal v naprosté rovině, proto byly ohromné, překrásně zdobené chrámy na jeho vrcholu viditelné z kterékoli části města i z jeho širokého okolí. Za slunečných dnů jejich jasně bílé, sytě barevnými vzory ozdobené stěny a sloupořadí zářily jako křišťál a působily vskutku nadpozemsky

Ulice města obklopujícího posvátný kopec byly přímé a vzájemně se kolmo přetínaly, takže Munimentum rozdělovaly do množství malých čtverců a obdélníků tvořících jednotlivé čtvrti. Na každé křižovatce hlavních cest stála ozdobná fontána, která obyvatelům čtvrti poskytovala pitnou vodu. Jelikož veškerá voda v římském vodovodním systému byla poháněna pouze samospádem, pohánělo tyto fontány osm nadzemních akvaduktů, z nichž některé přiváděly vodu z pramenů vzdálených více než sto kilometrů. V rovinatém terénu provincie Atlantis byl totiž velký problém najít bližší zdroje vody, tak aby bylo zároveň zachováno potřebné převýšení. Tyto akvadukty zajišťovaly neustálý přísun tekoucí vody, potřebný pro chod fontán a lázní, ale také celého kanalizačního systému. Pod městem vedla rozsáhlá síť stok, která odváděla odpad z města do přilehlé laguny jižně od městského přístavu.

Kulturní vyžití ve městě zajišťovala například divadla – jedno velké a několik menších, veřejné i soukromé lázně a také velká sportovní aréna, která pojala patnáct tisíc diváků. V této aréně mohla čtvrtina města naráz sledovat utkání v nejoblíbenějším sportu provincie. Římané se ho naučili od místních obyvatel a nazvali ho pilafustum. Byl to rychlý, tvrdý, divácky atraktivní sport, který v popularitě velmi rychle překonal tradiční harpastum.

Výsledná kombinace mohutných staveb a udržovaných domků spolu s velkými zahradami, umělými lesíky či ovocnými sady vytvářela nádhernou scenerii, která návštěvníkům při prvním pohledu vyrážela dech. Bylo to překrásné město. Napůl přírodní lesopark, napůl antická metropole.

Tiberiův malý průvod procházel dlouhou rovnou ulicí, směřoval k vojenským ubikacím postaveným u severního okraje města. Díky geometricky přesnému rozložení ulic bylo možné vidět od jednoho kraje města až na jeho druhou stranu, i když to bylo několik mil daleko.

Ubikace byly tvořeny rozsáhlým komplexem budov postavených po obvodu obdélníkového nádvoří uprostřed. Všichni tři legáti tam byli momentálně ubytováni a Tiberius s nimi nutně potřeboval mluvit. Nemohl přece dopustit, aby si vše, co tu jeho rodina doposud vybuodovala, jen tak přivlastnil senát a lid Říma.

Vrata ubikací se otevřela těsně před tím, než k budovám dorazili a ven proti nim vyšel centurion. Postavil se do pozoru, udeřil se pěstí pravé ruky do hrudi a předpažením zasalutoval.

„Povolej legáty, sejdu se s nimi v praetoriu,“ řekl stroze Tiberius. Centurion zopakoval pozdrav a rychle odešel splnit rozkaz.

„Navrhuji, abychom zareagovali na novou situaci adekvátním způsobem,“ prohlásil Gaius po tom, co všem svým vznešeným přátelům předestřel současnou situaci. „Řím už není, co býval. Ať si tyrana nazývají, jak chtějí, do Říma se vracejí časy králů. Chtějí-li mít království, ať si ho klidně mají. Ale nás zde tyran ohrozit nemůže! Navrhuji tedy obnovit Římskou republiku zde v naší provincii Atlantis, ve které již nyní žije více patricijů než v celé jejich říši dohromady! My ctihodní otcové, přímní potomci zakladatelů posvátného města Řím, se zde znovu staneme elitou Republiky a na našich bedrech spočine ochrana jejích posvátných principů!“

Prétorova řeč byla odměněna potleskem, čímž dali Gaiovi vlivní přátelé jasně najevo, že sdílejí jeho separatistické názory. Pokud by záleželo jen na hlasech těchto mužů, jednalo by se už tedy o hotovou věc – Gaius měl na své straně více než dvě třetiny místních patricijů a velkou část jezdů i boháčů. Proto se s ním také jeho přátelé nyní museli narychlo sejít v městském divadle, jiná budova ve městě by nepojala tolik lidí. Gaius si ale velmi dobře uvědomoval, že vše závisí na jediném člověku – a on jím nebyl. Byl to ten usmrkaný, nevkusně bohatý plebejec... sotva dvacetiletý mladík, který před třemi lety převzal velení nad celým zdejším vojskem – tím, které kdysi vytvořil otec jeho otce.

Nezáleželo na tom, že na začátku tažení Tiberiův děd Publius Licinius Crassus zaplatil pouze malou část výloh, takže pro sestavení vojska potřeboval velkou finanční podporu od svých vznešených a bohatých přátel. Po přistání v terra incognita Publius velel velmi energicky a od té doby nikdo nikdy nezpochybnil vůdčí postavení rodiny Liciniů ve velení místních legií. Dnes už nikoho nezajímalo, že armádu kdysi zaplatili z větší části jiní. Gaius se při tom pomýšlení zachvěl znechucením.

Snad toho hochu přesvědčí peníze, pomyslel si. Jako správce provinciální pokladny měl Gaius přístup k velkému množství peněz a s trochou štěstí bude brzy v jeho rukou i Augustův dar. O Tiberiovi bylo všeobecně známo, že rád a často pořádá velké hostiny, které se nápadně podobají orgiím. To ho spolu

s výdaji na údržbu jeho vojska dosti finančně vyčerpávalo a zdálo se, že postrádá obchodní zdatnost svých předků. Nedávno musel Tiberius opět prodat několik velkých pozemků. Sice stále disponoval na úroveň této provincie obrovským bohatstvím, ale v porovnání s tím, jak majetek jeho rodiny vypadal kdysi, z něj nyní už moc nezbývalo. Vlastně ani z jeho rodiny samotné. Kdyby Tiberius zemřel, všechny Gaiovy problémy by byly rázem pryč, ale mladý imperátor si rád hrál na vojáky, a proto jich měl pořád spoustu kolem sebe.

Gaius viděl naději v použití diplomacie a ve svých myšlenkách již sprádal plán. *Za správných podmínek by se možná dal přesvědčit, aby se vzdal velení alespoň velké části svých jednotek. Přece jenom, tady v provincii si válčením zatím nikdo slávu nezískal, takže je jeho armáda jen žrout peněz. Musí se to nějak chytré podat...*

Všichni tři legáti dorazili do hlavního sálu v praetoriu brzy po imperátorovi. Stačilo, aby centurio popsal výraz v obličejích jejich velitele, a nikdo neměl chuť nechat ho čekat. Tiberius už seděl za stolem ve svém křesle a dveře svoji pracovní nechal otevřené. Když jeho muži přišli, vynesl všechny úvodní formality a rovnou začal: „Pánové, předpokládám, že vám došlo, co znamená všech ten povyk. Naše flotila se vrátila z Říma – tedy pravděpodobně.“ Na okamžik přerušil řeč a odkašlal si. „Znáte římskou historii, a tedy i víte, co je to politika. Skoro určitě nám tento velký návrat přinese potíže. Ostorie, Decime, vyrazte zpět na sever k valu, vyhlase bojovou pohotovost a čkejte na moje rozkazy. Clodie, ty připrav I. legii, a to i na případný zásah v samotném městě. Snad s sebou naše lodě z Říma nedovezly rovnou další vojáky, ale i tak, jen bohové vědí, co jejich návrat přinese. Musíme být připraveni na všechny možnosti, ale pro každý případ se snažte nevzbudit pozornost lidu.“ Důstojníci zamumlali souhlasná slova, pak jen zasalutovali a opustili sál stejně rychle, jako přišli. Za okamžik už k Tiberiovi z vedlejších místností doléhalo štěkání rozkazů.

Imperátor zůstal ještě chvíli sám v místnosti a v hlavě si přehrával různé scénáře, které ho více či méně znepokojovaly. Podíval se na mapu provincie, která visela na zdi přímo před ním. Věděl, že i kdyby dal rozkaz právě teď, všechny jednotky bude mít shromážděné tady ve městě až za osm dnů. Naštěstí mu dávala rozsáhlé možnosti I. legie, která byla skoro celá v Munimentu – to bylo téměř pět tisíc mužů připravených k okamžité akci. Tiberius se modlil k bohům, aby to stačilo.

Důvod, proč se shromáždění všech vlivných mužů provincie konalo na městském fóru, byl prostý. V Munimentu se nacházelo jen pár administrativních budov a žádná z nich by nepojala takové množství lidí. Sešli se zde všichni urození a vlivní občané, kteří byli v době návratu flotily v dosahu, a jelikož většina takových občanů žila právě v Munimentu, byli zde přítomni téměř všichni.

Městské fórum Munimenta tvořilo více než čtyři sta metrů široké prostranství s čtvercovým půdorysem. Bylo celé vydlážděné hladkými kamennými deskami a po celém obvodu stála mohutná, třicet metrů široká kolonáda, nesená čtyřmi řadami osmimetrových betonových korintských sloupů. Její střecha poskytovala stín, který byl v horkém podnebí provincie velmi žádaný. Uprostřed fóra stála na podstavci socha zakladatele provincie i města Publia Licinia Crassa v životní velikosti.

Ve všední dny zde probíhaly trhy a prostranství bylo plné stánků jednotlivých obchodníků. Na městském fóru se také konala soudní řízení a hlasatelé tu shromážděnému lidu oznamovali důležité události či nově vyhlášené zákony a nařízení. Během významných svátků se na fóru také pořádaly hostiny organizované správcem provincie. Bylo tu dost místa pro mnoho lidí a nebyl problém na prázdné prostranství umístit velké množství dřevěných lavic a stolů k jakémukoliv účelu.

Dnes tu bylo jen narychlo zbudované dřevěné pódium umístěné u severního okraje kolonády. Z něho dnes měli promluvit důležití řečníci a první z nich, tribun Tullius, už se ujal slova. Shromáždilo se zde několik tisíc lidí, všichni se dívali jen na něho a Tullius si tuto pozornost nezakrytě užíval. Zřejmě to považoval za příležitost, jak vstoupit do politického povědomí, a tak se tvářil velmi důležitě. Dokonce se před samotným hlášením neúspěšně pokusil pobavit shromážděné občany několika vtipnými poznámkami. Chlad, se kterým dav jeho pokus přijal, mu ale náladu viditelně zhoršil, a tak raději začal se svým projevem.

Když tribun popisoval novou politickou situaci v Římě, velká část shromážděných lidí začala nesouhlasně hučet. Tullius znejistěl ještě víc. Byl zvyklý pouze na jednání s vojáky a ti si nikdy nedovolili vyjádřit nesouhlas. Navíc byl poměrně zaskočený, očekával, že dav bude s nadšením viset na každém jeho slovu. Přišel jim přece vyprávět o největším městě světa, jejich domově. Byla to pro tribuna zcela nová zkušenost a s reakcemi davu se předpokládaná radost pomalu ale jistě měnila v utrpení. Tullius se rozhlédl po shromáždění, polknul a rychle a strojově – i když alespoň nahlas – odříkával zbytek zprávy.

Před koncem hlášení, když zmínil, že mezi dary je i tučet gladiátorů, dav pro změnu zaujatě zajásal. Co se gladiátorských zápasů týče, v provincii bylo pár malých dřevěných arén, ve kterých obvykle zápasili svobodní muži při téměř

scénických šermířských turnajích. Bojovali s tupými meči, aby se předešlo vážnějším zraněním a schopnosti bojovníků zdaleka nedosahovaly úrovně skutečných gladiátorů. Byla to marná snaha udržet naživu slávu gladiátorských souborů, nudný boj bez krve ale nebyla pro Římany ta správná podívaná, a tyto turnaje proto zdaleka nebyly tolik oblíbené.

Důvod k tomuto úpadku byl jednoduchý. V provincii Atlantis byl žalostný nedostatek otroků. Jelikož Římané v provincii nevedli už více než sedmdesát let skutečnou válku, nemohli brát válečné zajatce. Těch pár nepoddajných barbarů, které jednou za čas legionáři zajali v bažinách Atlantidy, poptávku po otrocích nemohlo ani zdaleka pokrýt. Daleko větší část otroků zde tvořili bývalí občané, kteří se sami prodali, aby unikli dluhům, nebo je jako děti prodali jejich rodiče. Většina místních otroků se pak do otroctví narodila.

Cenu otroků také výrazně zvyšovala poptávka. Většinu z nich vlastnil stát, který je nutně potřeboval ke správě veřejných budov a také pro své legie. Zbylí otroci byli natolik drazí, že se nikomu nevyplatilo posílat je na smrt pro pobavení davu – obzvlášť když v provincii neprobíhaly žádné volby. Společenskou úlohu gladiátorských zápasů proto postupně převzalo pilafustum, velmi tvrdý, a proto atraktivní sport, v porovnání s gladiátorskými zápasy byl však stále poměrně bezpečný.

Tullius dokončil projev, poděkoval za pozornost a občané ho odměnili vlažným potleskem. Tiberius, na rozdíl od většiny, tleskal vcelku nadšeně. I když byl začátek tribunova projevu plný důležitých a zajímavých informací, které imperátorovi nutno říci přinesly úlevu, naprostá většina projevu byla jen velmi nudná ukázka špatného řečnictví a Tiberius v průběhu toho zbytečného žvástání nejednou zalitoval, že se ženy neúčastní politiky. Alespoň by bylo v takovýchto situacích co obdivovat.

Takhle byl nucen více méně pozorně naslouchat Tulliovu projevu až do zmínky o gladiátorech, která Tiberia vskutku zaujala a opět udělala z nudného monologu celkem zajímavou událost. V mysli si už maloval, jak hned po tomto shromáždění vyrazí do doků, aby je odkoupil. Potom tu v provincii uspořádá první pořádné gladiátorské hry na život a na smrt, a to s perfektně vycvičenými gladiátory. Z myšlenek však imperátora náhle vytrhlo jméno Gaius Cornelius Musa. Toho stárnoucího muže neměl rád. Byl odporným způsobem odměřený a Tiberius s ním jednal jen nerad. Z jakého důvodu mu asi tak mohlo být uděleno slovo?

Gaius vystoupil na dřevěné pódium a v záři slunce mu jeho bělostný oděv a šednoucí vlasy dodávaly až božský vzhled. Jeho černé oči přehlížely shromážděný dav a z jeho pružných pohybů bylo zřejmé, že je i přes svůj pokročilý věk ve výborné kondici. Pak se postavil do rétorické pózy dle zvyklostí římského řečnictví a začal mluvit s nenuceností, která byla u jeho projevů typická.

„Jsem velmi rád, že jste stejně jako já projevíli své pobouření těmito znepokojivými zprávami.“ Na chvíli se odmlčel a sledoval kladnou reakci davu – však

jí také nebyl překvapen. Pak symbolicky mírně sklonil hlavu, zlehka jí jakoby nevěřicně zakroutil zleva doprava a důrazně pokračoval: „Mohou to nazývat, jak chtějí, ale Republika, za jejíž slávu jsme zde celá ta léta bojovali, padla. Bohové se na Řím hněvají.“ Gaius chvíli vypadal sklesle, ale pak se jeho obličej pomalu začínal křivit hněvem: „Jak nám ten tyran může tak nestoudně tvrdit, že jeho vláda je podpořena vůlí lidu, když většinu svých politických oponentů zavraždil!“ Dav očividně sdílel Gaiovo přihrávané pobouření, a tak hned pokračoval dál: „Drží svou moc silou, bohové Republiku opustili!“ Shromáždění po tomto tvrzení strnuli jako uhranutí. Přesně to ale Gaius zamýšlel, proto nezaváhal a pokračoval ve svém stále vášnivějším proslovu: „Anebo je tu ještě jedno logické vysvětlení. Bohové nás sem nezavedli jen tak náhodou, ale vyvolili si nás k velkým činům! Je jasné, že tyranie může vést jedině ke zkáze. Vyvolili si nás, abychom zachránili to dobré z Říma. Abychom vytvořili novou a ještě slavnější Republiku! A jednou, když budeme tvrdě pracovat a věrně ctít naše bohy, možná dokonce osvobodíme od tyranie náš milovaný Řím!!!“

Shromáždění propuklo v nadšený jásot. Zčásti nepopíratelnou kvalitou Gaiova řečnického umění, zčásti kvůli obsahu projevu jako takovému, ale mnoho z nich prostě proto, aby svou bouřlivou reakcí motivovali ostatní k projevům souhlasu. Mnozí, kteří se předtím neúčastnili Gaiova spikleneckého dýchánku v divadle, se tak nyní nechali velmi snadno strhnout.

Reakce davu byla jednoznačná a na ničem jiném nezáleželo – tedy oficiálně. Shromážděním začaly hučet bouřlivé politické diskuse a v danou chvíli nikdo nevěnoval Gaiovi pozornost. Až na Tiberia, jehož původní nadšení rychle vyprchalo, když si uvědomil, co bude následovat. S pocitem úzkosti zalitoval, že své muže nechal na okraji fóra a teď tu byl obklopen rozohněným davem. Cítil se tak zranitelný jako ještě nikdy v životě, připadal si úplně nahý.

Po chvíli Gaiův pronikavý hlas přerušil všechny hovory a opět pro něj získal pozornost shromážděných: „Má-li být ale naše nová Římská republika silná, nesmíme opakovat staré chyby. Stará Republika padla, protože jednotlivci získali příliš velkou vojenskou moc a zde v provincii jsou nyní veškeré jednotky pod velením jednoho...“ prétor se na okamžik zasekl, jako by se to zdráhal říct, „...muže. Je třeba tento stav změnit, má-li tu vzniknout stabilní a prosperující demokracie.“ Opět se davem ozval souhlas a zraky všech shromážděných začaly hledat imperátora.

„Velení nad armádou mi náleží podle práva a jsem si také jist i její loajalitou. Žádost je to tedy naprosto bezzubá. A aby se jednalo o dohodu – která je zde očividně nutná, musí z ní plynout užitek oběma stranám,“ odpověděl Tiberius pohotově pevným hlasem a neprozradil tak svou narůstající nervozitu. *U Plutona, dal bych všechno, aby tu moji legionáři stáli se mnou!*“ zaklel imperátor v duchu a nervózně se rozhlížel kolem sebe. Trochu ho uklidnilo, že tváře lidí v davu zatím nejevily ani náznaky násilnosti.

„Všechny jednotky odkoupíme za jejich plnou hodnotu, jako bychom je teprve budovali. Všichni si uvědomujeme, že vše záleží na vašem souhlasu, drahý Crasse. Nikdo neměl v plánu vaši vůli jakkoliv obcházet,“ pokračoval Gaius. „Pokud tedy souhlasíte, pak navrhuji uspořádat první volby do úřadu konzula o květnových idách, přičemž kandidáti se do voleb přihlásí za dva dny zde. Senátoři budou vybráni do úřadu za předsedání právoplatně zvolených konzulů, a než bude postavena nová budova senátu, bude se senát scházet v městském divadle.“

Shromáždění mužové hlasitě souhlasili, ale Tiberius ještě neskončil. Jednalo se sice o neuvěřitelně velké množství peněz, ale on se vždy viděl v roli velkého vojevůdce. Když ho otec nutil ke studiu, Tiberia bavila jen historie. Konkrétně ta část, kdy mu jeho učitel Sentius barvitě popisoval mnohá slavná tažení římských velikanů. Gaiova vstřícná odpověď navíc Tiberiovi přidala na sebedůvěře a on dostal smělý nápad.

„Nabídku příjmu se dvěma podmínkami,“ na okamžik se odmlčel, aby se ujistil, že ho všichni poslouchají. „Bude mi ponecháno impérium k velení jedné legii a bude mi udělena výjimka ohledně minimálního věku kandidátů v prvních volbách do úřadu konzula.“ Lidé kolem Tiberia opět začali bouřlivě debatovat a on napjatě očekával prétorovu reakci.

Gaius tuto odpověď opravdu nečekal. Možná tušil, že si Tiberius bude chtít ponechat nějaké vojenské postavení, ale volby konzula? *Co si vlastně ten fraček myslí, ve městě není nijak zvlášť oblíbený. Známý je pouze svými nevázanými večírky. Nu dobrá, ať má, co chce, bude poražen ve volbách a s hanbou se stáhne z politického života,* pomyslel si Gaius a poté v klidu odpověděl: „Myslím, že je to více než rozumná žádost v úměru k zásluhám vaší rodiny, drahý Crasse. Řekl bych, že by bylo přijatelné při prvních, tedy už tak výjimečných volbách, udělat malou výjimku. Ovšem to nezáleží jen na mně, chce se tedy někdo vyjádřit proti návrhu?“

Prétor jen stěží potlačil úsměv nad svou výmluvností a rafinovaností svého projevu. Rodina Liciniů provincií vybudovala a chránila ji po celou dobu její existence. Podá-li se to tímto způsobem, jen těžko někdo vznese námitky, i když se jedná o velmi vážně porušení zákonů a tradic. Po pouhých několika okamžicích bylo jasné, že se Gaius nemýlil. „Řekl bych, že můžete být spokojen,“ prohlásil prétor směrem k Tiberiovi a politicky se usmál. „Kterou legii si hodláš ponechat?“ zeptal se ještě, i když odpověď byla všem jasná.

„I. Primigenia Victrix,“ odpověděl očekávaně Tiberius a pro sebe se usmál.

„Nejspíš již tedy není co projednávat, nové velitele ostatních jednotek by měl jmenovat až senát – prozatím již pouze nepodléhají velení Tiberia Crassa. Můžeme tedy toto mimořádné shromáždění rozpustit,“ zakončil svůj výstup Gaius a opustil pódium.

Tiberius se otočil a začal se davem prodírat zpět ke svému vojenskému doprovodu. Vzhledem k tomu, jak to pro něho ještě před okamžikem vypadalo, byl výsledek velmi dobrý. Brzy bude mít opět velké množství peněz a zůstala mu ta nejprestižnější legie – jediná, která tu svedla skutečnou bitvu, když se před pěti lety střetla s několika stovkami rudých barbarů těsně nad valem. Nepřátelé byli rozprášeni a legie dostala přízvisko *Victrix*. *To se musí oslavit. Do doků někoho pošlu...*, řekl si imperátor a vyrazil se svými muži zpět do vily.

Když došli až k vile, bylo stále teprve krátce po poledni, takže s přípravou oslavné hostiny nebylo třeba spěchat. Tiberius plánoval, že se v klidu naobědvá a pak rozešle otroky po městě, aby pozvali vhodné hosty a zajistili zábavu. „Málem bych zapomněl. Acerbo, po obědě se u mě hlaste,“ pronesl klidně imperátor k jednomu ze svých legionářů, když se za jeho doprovodem zavírala vrata od zahrady jeho vily.

Gaius opouštěl fórum jen v doprovodu několika svých vlivných přátel, když je dostihnul tribun Tullius, chytil Gaia za cíp jeho tuniky, aby ho zastavil a vykřikl: „Prétore! Co se to tu u všech bohů děje?! Kde je prokonzul?!“

Prétor se vyškubnul z Tulliova sevření a nenávidně odpověděl: „Dávejte si pozor, tribune, abyste neskončil na tom samém místě!“

„To je zrada! Obelhal jste mě!“

Gaiovi šlehal z očí blesky. „Myslíte, když jsem vám řekl, že se o prokonzulovi nemáte zmiňovat, protože se chce uvést sám? Nebo když jsem vás nechal dovést prokonzula a jeho přátele do mého domu, ze kterého už se nedostali živí?“ Náhle se prétor zatvářil přívětivě, plácnul Tullia po rameni a zvolal: „Skvěle jsme to provedli, můj drahý komplici, nemám pravdu?“

Tullius zamrzl: „To ale není... tomu nikdo...“

„Příteli... byl jste poslední, kdo je viděl živé... tedy kromě mě... a pak jsi jako první promluvil před celým shromážděním vzbouřenců, nijak jsi Augustovu vládu nehájil a ani ses nezminil o jeho vyslancích... Jestli čekáš na Augustův vděk, přeji ti hodně štěstí.“ Po těch slovech se Gaius otočil a nechal Tullia stát uprostřed cesty jako nehybnou sochu. Podíval se na svou pravou ruku a znovu si prohlédl Augustův pečetní prsten, který stáhl z prstu chladnoucího těla prokonzula Marca Licinia Crassa Frugia. *Kdo ví... třeba se bude ještě hodit...*, pomyslel si a pokračoval se svými přáteli zpět do své vily.

Marcus Fabius Acerbo byl contubernionem V. centurie III. kohorty I. legie. Byl to teprve devatenáctiletý mladík, jehož vzhled nebyl pro Římana typický. Nebylo to však důsledkem míšení s domorodci, jeho pleť byla na místní poměry velmi světlá, i když byl opálený. Zato měl ledově modré oči a ve zdejších končinách velmi netypické plavé vlasy. Byl urostlý, nadprůměrně vysoký a měl dlouhé nohy i ruce, díky kterým měl v boji zblízka větší dosah než většina jeho protivníků. Jeho svalnatá postava a silné paže naznačovaly, že pochází z venkova a je uvyklý tvrdé práci. Marcova rodina vlastnila malý statek na severu provincie, ale on nikdy nechtěl být farmářem.

V legii byl teprve něco přes dva roky a už o něm bylo slyšet. Do I. legie se přihlásil spolu se dvěma přáteli. Marcovi v té době bylo čerstvě sedmnáct, občanský prsten navlékl teprve týden před tím. Oba jeho přátelé byli starší, ale nakonec překvapivě přijali pouze jeho, protože ostatní nedokázali projít přijímacím výběrem. Armáda tu měla vždy hodně zájemců, služba v legii přinášela velkou prestiž, a přitom byla relativně bezpečná, jelikož za celou dobu existence provincie nedošlo k většímu konfliktu. Proto si legie mohly vybírat jen ty opravdu nejlepší rekruty a udržovat se tak v té nejvyšší možné kvalitě. Alespoň po fyzické stránce, protože i přes veškerý náročný výcvik zde vojákům chyběly reálné zkušenosti s válkou. Pravdou také bylo, že se tento přísný výběr týkal pouze mužstva, důstojnické hodnosti byly z velké části obsazovány protekcčně.

Marcus si svým vstupem do legie splnil sen, který měl již od dětství. Mrzelo ho, že jeho přátele přijati nebyli a museli se vrátit domů. Osamělý si ale nepřišel, jelikož si v legii brzy našel mnoho nových přátel, které mohl s hrdostí nazývat bratry.

Ted' tu ale nervózně přešlapoval na poledním slunci před vilou imperátora Crassa a netušil, co ho čeká. Contubernion byla nejnižší velitelská hodnost. Byl to jednoduše první muž z contubernia – jednotky osmi mužů, kteří během tažení sdíleli jeden stan a spolu s ním i vše dobré či špatné. Tyto osmičlenné jednotky měly v provincii daleko větší význam než dříve ve Středomoří, jelikož legie zde bojovaly téměř výhradně proti jednotlivcům či velmi malým skupinám lupičů, banditů a zcela výjimečně domorodců. Přesto základní taktickou jednotkou legie zůstala kohorta a po ní centurie, takže velitelé družstev neměli o moc vyšší postavení než obyčejní legionáři.

To právě mladého vojáka znervózňovalo. Bylo jasné, že se musí jednat o něco mimořádného, proč by se s ním jinak chtěl osobně setkat sám imperátor? Marca ale zatím žádný důvod nenapadal, ať namáhal svou paměť sebevíc.

Z domu náhle vyšel otrok a oznámil mu, že může vstoupit. Marcus vyrazil na svou cestu s nejistým cílem a bez ohledu na nervozitu rázně procházel přepychovou vilou svého velitele. Nebylo zde ani stopy po včerejší pitce, všude bylo perfektně uklizeno. Po krátké chvíli Marcus zaslechl z dálky imperátorův hlas.

„To je mi úplně jedno, Sentie. Nekupuji si gladiátory, aby mi vydělávali peníze. Nehodlám se živit jako nějaký špinavý lanista. Já jsem vojevůdce. Od těch gladiátorů chci jenom to, aby svou smrtí uchvátili celé město a vyhráli mi tak volby. Takže si nech svá moudra o zodpovědném hospodaření a radši dohlédni na to, že mě nikdo nepřeplatí.“

„Jistě, domine,“ odpověděl Sentius a měl se k odchodu.

V ten moment mladý voják vstoupil do rozlehlého triclinia spojeného s prostorným atriem, odkud před okamžikem úryvek rozhovoru zaslechl. Imperátor zde ležel na lehátku vedle nízkého kulatého stolku a stále ještě dojídal svůj oběd. U jeho lehátka klečel jeden z domácích otroků a soustředěně pinzetou odstraňoval vyrůstající chloupky na Tiberiových hladce depilovaných nohou. Marcus otroka ignoroval, postavil se do pozoru přímo před svého velitele a zaslutoval. „Imperátore, contubernion Marcus Fabius Acerbo, velitel VII. contubernia V. centurie III. kohorty I. legie.“

„Pohov,“ řekl klidně Tiberius a zaujatě se na vojáka zadíval. Zaujal ho jeho netypický vzhled. V provincii byly plavé vlasy rarita, a tak se hned zeptal, aby ukojil svou zvědavost. „Vaše rodina nepochází z Říma?“

„Pochází, pane. Vlastně pocházím přímo ze senátorského rodu Fabiů.“

„Vy jste patricij? Jak to, že jste tedy nastoupil v hodnosti legionáře?“ zeptal se Tiberius překvapeně.

„Moje rodina tu v provincii od začátku vliv a majetek jen ztrácí. Můj děd i můj otec byli závislí na hazardu... vlastnime už jen jednu průměrnou farmu na severu.“

Na okamžik rozhovor utichl, protože imperátor měl v ústech tuhé sousto a musel usilovně přežvykovat. „V legii je o vás dost slyšet. Některá tvrzení znějí spíš jako úryvky z řeckých bájí než činy skutečného muže. Zajímalo by mě, v čem spočívá kouzlo vašeho úspěchu, sám bych ho totiž potřeboval,“ pousmál se a pokračoval: „Po pouhém roce služby si vás členové vaší jednotky zvolili za contuberniona, i když všichni ostatní v jednotce měli odslouženo více než pět let – někteří o hodně víc. Také se proslýchá, že prý vaše družstvo dokázalo pod vaším velením při jednom z výcviků opakovaně porazit dvě jiná contubernia současně. Co mě ovšem nejvíce zaujalo, minulý měsíc jste na turnaji I. legie v šermu skončil na druhém místě, a to vám není ani dvacet. Co na to řeknete?“

„Skončil bych první, pane, ale to víno už chtělo ven... ten šašek z I. kohorty měl štěstí, že jsem ho při posledním výpadu nepoblil...“

Mladý voják odpověděl s takovým klidem, až to Tiberia zaskočilo. Když se probral z šoku, hněvivě pronesl: „Vojáku, vy jste chlastal ve službě?“

„Ne, pane, ale den předem, když jsme měli volno... bratrovi z centurie se narodil syn, tak jsme to řádně zapíjeli, aby mu bohové požehnali.“

Na Marcovi nebyl vidět ani náznak strachu. Tiberia to trochu provokovalo, na druhou stranu mu mladík imponoval. Po chvíli vyhrály sympatie, imperátor se začal usmívat a uznale pokývl hlavou: „Takže mi chcete říct, že jste porazil téměř všechny nejlepší šermíře legie, i když jste měl kocovinu?“

„Tak bych to neřekl, pane... byl jsem pořád úplně na šlupky... ty první souboje si vlastně ani nepamatuju...“

Tiberius vyprskl smíchy: „Bohové, vy jste mi ale případ... už asi ale chápu, čím svým spolubojovníkům imponujete...“ Na okamžik přerušil řeč a napil se vína. „Pátá centurie vás prý respektuje, skoro jako byste byl jejich velitel,“ pokračoval imperátor a sledoval Marca zkoumavým pohledem.

„Pane, můj strýc je veteránem I. legie a od mých šesti let mě učil římskému stylu boje... šerm, box, zápas, hod oštěpem, střelba z praku. Navíc poblíž naší vsi žijí rudoši, od kterých jsem také něco pochytil. Všichni mluví o jejich umění střelby s lukem, ale nevěřil byste, co dokážou s nožem. Na druhou stranu moji bratři... někteří z nich nedrželi v ruce meč, dokud nevstoupili do legie, tak možná proto trochu vyčnívám. Žádné triky pro úspěch bohužel neznám, za ten svůj vděčím přízni bohů,“ lehce se usmál Marcus.

Tiberius se také pousmál, a než se dal znovu do jídla, stroze oznámil: „Tu skutečně zjevně máte. Až na jedno drobné provinění proti kázni jsou všechna hlášení o vás kladná. Váš centurio Titus Elerius byl povýšen, odchází na IV. centurii VII. kohorty. Kvalitní důstojníci nerostou na stromech a mně se momentálně nechce za něho hledat náhradu. Rozhodl jsem se, že povýším vás. Odteď jste centurio hastatus prior III. kohorty. Máte velmi dobrý rozjezd kariéry, tak si to nepokazte. Váš pád může být stejně rychlý jako vzestup. Odchod.“

„Ano, pane! Děkuji, pane!“ odpověděl Marcus nadšeně, rychle zasalutoval a rázně odkráčel pryč. Nemohl se přestat usmívat. Byla to ta nejlepší zpráva, jakou kdy dostal. V hlavě si už promítal, jak to svým bratrům oznámí. Všichni určitě propuknou v jásot a půjdou to po službě řádně zapít do nějakého městského hostince.

Byl to Marcův šťastný den. Nejen že právě zažil nevidaně rychlý kariérní postup, ale zároveň se zbavil svého – teď už bývalého – velitele Tita Eleria. Elerius nebyl v centurii vůbec oblíbený. Byl to bohatý patricij, který byl do své pozice jmenován přímo bez jakýchkoliv předchozích vojenských zkušeností a zásluh. Vojáci ho respektovali pouze z povinnosti. Nevraživost byla v tomto případě vzájemná, jelikož Elerius naprosto pohrdal plebejci – tedy i většinou svých vojáků. Všem neustále připomínat svou nadřazenost, i když sám nikdy nic nedokázal. A splnit jeho očekávání bylo velmi složité. Marcus jednou dostal za porušení ústrojové kázně při ranním nástupu deset ran bičem. Elerius na lemu jeho šedé

vojenské tuniky našel malou skvrnku, kterou Marcus při čištění oděvu přehlédl. Ústrojová kázeň byla Eleriova specialita, jelikož v té se dokonale orientoval, zatímco jeho znalost vojenského řemesla byla velmi povrchní.

Tomu byl ale konec. Marcus už teď plánoval, že ve své centurii zavede nové pořádky a udělá z ní tu nejlepší jednotku v legii. Z nesmyslného množství času, které jejich centurie dosud musela věnovat údržbě a čištění výstroje a výzbroje, odebere tolik, kolik bude možné, aby tím jejich materiál netrpěl, a získaný čas budou věnovat výcviku a dalším praktickým činnostem. Možná už nebudou nejlépe ustrojená jednotka legie, ale zato budou nejlepší.

V den, kdy se měli na fóru přihlásit kandidáti do konzulských voleb, byl Tiberius vzhůru už za svítání. Zato celý včerejší den prospal, neboť jeho tělo bylo vyčerpané po předchozích probdělých nocích. Dva monstrózní večírky hned po sobě z mladého imperátora vysály veškerý život a on musel načerpat novou sílu. Obě hostiny se skutečně vydařily, což už ale bylo u jeho večírků tradicí. Tiberius si však tentokrát dával záležet na tom, aby se jeho sešlosti – na rozdíl od zaběhlého zvyku – nezvrhly v sexuální orgie. Aby tomu předešel, snažil hosty zaměstnat ještě větší náloží alkoholu a těch nejvybranějších lahůdek, než jak tomu bylo obvykle. Nechtěl provokovat ctihodné občany, když se nyní rozhodl ucházet ve volbách o úřad konzula. Ještě před pár dny by mladý imperátor nevěřil, že zrovna on někdy bude umravňovat svoje hosty.

Teď vstal z postele a požádal Sentia, aby mu nechal připravit horkou ranní lázeň. Dnes v poledne se hodlal spolu s ostatními kandidáty přihlásit do voleb a pronést krátkou řeč o svém politickém programu, kterým plánoval všechny přítomné občany uchvátit a získat je na svou stranu.

Zanedlouho se otrok vrátil a oznámil, že koupel je připravená. Tiberius si vzal osušku a vyrazil skrz tři pokoje do místnosti s vyhřívaným bazénem. Osušku položil na vyhřívanou mramorovou podlahu, pomalu vlezl do bazénu a cítil, jak mu teplá voda postupně uvolňuje svaly. Nejprve se celý ponořil, pak se opřel o okraj bazénu a kývl na nedaleko stojícího muže – otroka, který měl bazén na starost. Otroci si kleknul za svého pána a začal mu masírovat jeho svalnatá ramena. Mladý Říman cítil, jak se mu do těla vrací energie a spolu s ní dobrá nálada. Čím dál tím víc se na dnešní den těšil. Vzpomněl si, že by možná měl zařídit vhodnější ubytování svým novým gladiátorům, ale pak si řekl, že ubikace otroků v jeho vile jsou prozatím naprosto dostačující. Vypadalo to, že jeho náladu nemůže nic pokazit.

Masáž probíhala už několik minut, když do místnosti vstoupila otrokyně. Byla to mladá, asi šestnáctiletá dívka, která se jako otrokyně narodila, a to přímo v domě Liciniů. Byla krásná, měla hubenou postavu, drobná prsa, dlouhé nohy a husté černé vlasy až pod lopatky. „Domine, snídaně je připravena,“ pronesla s lehkým úklonem.

„Sundej si šaty a pojď sem,“ vyzval ji Tiberius, pak pohybem ruky odehnal svého maséra a pomalu se zvedal z vyhřátého bazénu. Dívka okamžitě poslechla, shodila ze sebe svou šedou dlouhou tuniku, obešla bazén a zcela nahá se postavila přímo před Tiberia. Pán domu si ji chvíli zaujatě prohlížel. „Předkloň se a opři se o zeď,“ přikázal Tiberius a rukou si začal mačkat svůj tvrdnoucí úd. Otrokyně bez váhání vyplnila příkaz. Z výrazu její tváře nebyly znát žádné emoce, když k ní Tiberius zezadu přistoupil.

Po několika minutách rozkoše mladý imperátor těžce oddechoval, opřený v předklonu o záda mladé otrokyně. Dívka zatím zůstávala ve stejné pozici, do jaké ji její pán ohnul. „Můžeš jít,“ řekl mladý pán domu suše, když popadl dech. Sám sebral ze země svoji osušku a vyrazil na snídani. Po cestě Tiberia dohnal jeden z domácích otroků a oblékl ho do rudé tuniky určené na všední nošení.

Když mladý pán domu dojídal svou snídani, přiběhl náhle Sentius a byl udýchaný tak, že sotva popadal dech. „Co se děje, ty starý blázne,“ zeptal se Tiberius pobaveně.

Sentius se uklonil a zděšeně hlásil. „Domine, termín pro přihlášení do konzulských voleb byl změněn na dnešní ráno. Začali krátce po svítání, za chvíli bude konec!“

Tiberiova nálada se okamžitě změnila, náhle ho přepadla zlost. Zprudka vstal a s tváří zkřivenou hněvem vyběhl z místnosti. „Rudou tógu, rychle!“ zařval jako lev. Nebyl čas na cokoliiv čekat, natož se začít převlékat do úředního senátorského oděvu, a tak zamířil rovnou k hlavnímu východu z vily. U vrat Tiberia dostihli otroci a rychle přes něj přehodili tógu. Vojenský doprovod nemohl být předem informován a zrovna plnil svoje povinnosti jinde, proto mladý imperátor vyrazil sám bez ochranky rázným krokem skrz město směrem na fórum.

Gaius Cornelius Musa právě neochotně ukončil svou květnatou řeč. Hovořil jako poslední, proto se snažil svůj proslov protahovat co nejdéle, ale zdálo se, že to mladý Crassus stejně nestihne. Čas vyměřený k zápisu kandidátů do konzulských voleb se chýlil ke konci.

Protentokrát prétor ignoroval kladnou reakci jeho posluchačů a místo toho nedočkavě vyhlížel svého soka. Termín nechal změnit, aby Crassus dorazil pozdě a nedostal možnost k projevu. Nebo lépe, aby se v záchvatu hněvu nějak veřejně ztrapnil. Pokud to ale ten prostopášný mladík nestihne a nepřihlásí se do voleb, pak nebude veřejně poražen a o to tu přece šlo. Dát tomu arogantnímu klukovi lekci, aby pochopil, že politika není nic pro něho. Teď to ale s Gaiovým plánem vypadalo bledě a on zalítoval, že Crassovy lidi neinformoval o něco dříve.

Nešlo tu ani tak o samotné volby, spíše o vyjasnění vzájemného postavení dvou mocných mužů. Oba byli nesmírně bohatí a oba patřili do senátorského stavu, ale jen jeden z nich byl urozeného původu. Volby stejně byly jenom fraška pro lůzu. Každý, kdo se trochu vyznal, to snadno poznal už podle jmen kandidátů. Sextus Pinarius Calenus, patricij, velkostatkář a jeden z nejbohatších mužů provincie, byl Gaiův oblíbený poskok a sponzor. Proto si ho prétor vybral jako druhého konzula. Byl to muž bez špetky odvahy, po celá léta se Gaiem nechal komandovat a vykořisťovat bez náznaku odporu, přestože po něm prétor často požadoval přátelské dary v podobě nehorázných sum peněz. Dalším kandidátem byl jednadsmesátiletý Decimus Numicius Proculus, ctihodný bohatý potomek starobylého senátorského rodu, který Gaiovi také velmi často dobrovolně i nedobrovolně pomáhal v jeho projektech. A nakonec Quintus Sergius Valerius, rovněž patricij, i když majetkem bezvýznamný. Zato však byl veteránem II. legie a jeho senátorská rodina měla dlouhou vojenskou tradici sahající daleko před příchod do provincie Atlantis. Valerius pro Gaia velmi často zařizoval špinavou práci, za kterou si nechal královsky platit. Pro Valeria byla možnost kandidovat pouze symbolickou odměnou za jeho služby, příležitostí se zviditelnit a dodat svému jménu lesk. Všichni tři muži však byli předem srozuměni s tím, že prétor bude dělat vše pro to, aby se jeho spolukonzulem stal Sextus Pinarius Calenus. Zároveň však Gaius své přátele ujistil, že pokud by vrtkává lůza přece jen zvolila za konzula jiného z jeho spolukandidátů, mají také jeho podporu.

Nikdo jiný z celé provincie nenašel odvalu přihlásit se do voleb, tak silnou pozici Gaius měl. Nikdo kromě toho fracka – pokud to tedy ještě stihne. Gaius hodlal mladému Crassovi jasně vysvětlit, že proti němu nemá žádnou šanci, aby se mu už nikdy neodvážil plést do jeho záležitostí. *Ten mladík by měl rychle pochopit, že politika není nic pro něho. Ať se raději dále upíjí alkoholem k smrti a politiku přenechá ctihodným občanům*, prolétlo Gaiovi hlavou.

Tiberius spěšnou chůzí dorazil na fórum a viděl, že dav už se rozchází. „Bohové!“ zaklel a v duchu se modlil, aby se alespoň ještě směl přihlásit do voleb.

Když se blížil k řečnické tribuně, u které byli úředníci zapisující kandidáty, zahlédl Cornelia Musu, jak mu se strojeným úsměvem kyne na pozdrav. Tiberiovi bylo hned jasné, o co tu šlo. Prétorův pozdrav opětoval s podobně umělým úsměvem a v duchu si přísahal, že za to ten lstivý bastard zaplatí.

Už se blížil večer a Tiberius se ještě stále nedokázal uklidnit. Neustále musel myslet na dnešní události a celkovou politickou situaci ve městě. Uvědomil si tvrdou realitu. U lidu není nijak oblíbený, a protože nedostal možnost pronést svůj volební projev, neměl příležitost lid zaujmout a získat si ho na svou stranu. A to přitom měl vymyšlený skvělý projev.

Tiberiova situace byla velmi nepříznivá, což se odráželo i v jeho náladě. Do konce ho v jednu kritickou chvíli napadlo, že vtrhne se svými vojáky do Musovy vily a toho starého blázna rozseká na kousky. Tuto myšlenku ovšem rychle zahnal a částečně se utěšoval tím, že do voleb zbývá ještě osmačtyřicet dní. Dost času ještě něco vymyslet. Byla to ale chabá útěcha, protože vůbec žádný spásný nápad nepřicházel, i když se modlil snad už ke všem římským bohům. Jedinou realizovatelnou možností zůstávaly gladiátorské hry. Tím by si ale jen těžko získal dostatečnou popularitu. V tuto chvíli byl v Munimentu populární pouze jako hostitel, takže měl na své straně potomky z mnoha místních vlivných rodin. Jejich rodiče, a na těch skutečně záleželo, však na své straně neměl. Většinou spíš naopak.

Najednou Tiberius zaslechl cosi jako dusot kopyt. *Možná to není přelud*, pomyslel si. Do Munimenta před dvěma dny dorazilo šest set nových koní, které sem přivezla flotila z Říma. Spolu s koňmi dorazili i otroci vyškolení v jejich chovu, výcviku a také v jízdě na těchto impozantních zvířatech. Tiberius sám neváhal a hned první den se zúčastnil seznamovacího jezdeckého výcviku u I. legie. Zatím měl ještě hodně co zlepšovat, ale jemu přidělený otrok trval na tom, že mladý imperátor má velký talent.

Celkově bylo mezi legie rozděleno čtyři sta padesát koní, zbytek měl být v nejbližší době rozmístěn do poštovních stanic podél cest pro urychlení komunikace.

Dosud funkci rychlých spojek zajišťovali profesionální běžci, kteří si přenášené zprávy předávali jako štafetu po desetimílových úsecích.

Když si Tiberius uvědomil, že jezdec, kterého slyšel, právě projel branou u jeho vily, prudce vstal z lehátka. Bylo zřejmé, že se jedná o posla od legií, nikdo jiný by nebyl automaticky vpuštěn dovnitř. Na nic nečekal a vyrazil vstříc novinkám vděčný za toto vytržení z pochmurných myšlenek, ale když uviděl tvář posla, zarazil se.

Muž měl tvář bledou, pokřivenou zděšením, a když spatřil svého velitele, začal mluvit, aniž by řádně pozdravil: „Pane, rudí barbari překročili val! Hlášení od posádky valu mluví o asi padesáti mrtvých legionářích. Podle všeho naši nebyli schopni jakkoliv útočící vojsko zadržet. Nemají žádné odhady o jejich počtu. Prostě se vynořili z lesa a v jiném zase zmizeli tak rychle, že legáti ani nestihli zalarmovat jednotky. Obě legie na valu mají pohotovost a obsadily obranné pozice, aby zabránily dalším jednotkám barbarů v překročení valu. Nemají proto ale dostatek sil k pronásledování nepřítele, vyslaly pouze zvědy, aby vypátrali pozici rudochů a zjistili jejich počty. Legáti také vyslali posly s varováním do nejbližších vesnic, ale lidé nemají tušení, kterým směrem mají prchat.“ Posel to ze sebe vychrlil, skoro aniž by při tom dýchal. To téměř posvátné zděšení Tiberia nijak nepřekvapilo. Byla to neuvěřitelná zpráva. Nic podobného se tu ještě nestalo. Doposud severní kmeny nejevily o Římany zájem, pokud Římané nevstoupili do jejich lesa.

Imperátorovi se rozzářil obličej, což posel nechápal a tázavě zíral na svého velitele. Že by bohové vyslyšeli moje prosby? Říkal si Tiberius v duchu. Rozhodně to byla jistá příležitost a on neměl moc co ztratit, pokud se chtěl stát konzulem. Navíc nevěřil, že by se barbari dokázali postavit legii v otevřené bitvě. A on teď byl v provincii jediný, kdo měl k dispozici volné síly k pronásledování a zničení nepřítele. Musel jednat rychle, než se situace změní a někdo ho připraví o slávu. Tiberius věděl, že při rychlosti pěších poslů je zpráva od valu téměř den stará. A stejně tak si uvědomoval, že pokud se nad valem neobjeví žádná další útočící jednotka, dříve nebo později legáti sníží pohotovost a vyšlou části svých legií za barbary v provincii. „Nech připravit legii k pochodu. Ihned jim potáhneme naproti. Ať se všichni připraví na noční pochod!“

O tři týdny dříve...

Nočním tichem se rozléhaly zvuky bubnů, chřestidel a rytmický zpěv lidí tancujících za záře slavnostních ohňů uvnitř posvátného města. Medicinmani

svolali mírové náčelníky ze všech vesnic velkého kmenového svazu Muskoginů sem do největší osady na jihu – do Kowety. Byly zde shromážděny stovky příslušníků kmene, všichni s posvátnou úctou přihlíželi dávnému rituálu, který právě prováděli medicinmani a jimi vybraní bojovníci.

Kruh tvořený dvanácti ohni obklopoval mohutnou mohylu stojící uprostřed osady. Mohyla měla kruhovou podstavu o průměru téměř třiceti metrů, na které byla navršena do výše dvanácti metrů jako umělý, trávou porostlý, kulovitý vrchol. Záře plápolajících plamenů se od této dominanty odrážela do dále, ze tmy mimo osadu to vypadalo, jako by zářila sama mohyla. Medicinmani a vyvolení bojovníci tančili pradávňý tanec duchů v dalším kruhu kolem ohňů, takže to z výšky vypadalo, jako by mohylu obklopovaly dva prstence – jeden z ohňů a jeden lidský.

V osadě byly čtyři další mohyly, které vypadaly jako zmenšené kopie této hlavní a byly od ní rozmístěny ve stejné vzdálenosti – jedna směrem na východ, druhá na západ, třetí na sever a čtvrtá na jih. Menším mohylám ale nyní nikdo pozornost nevěnoval. Celou osadu v dokonalém kruhu obklopoval dva metry vysoký a stejně široký hliněný val a vymezoval tak posvátné město Muskoginů.

Tanečníci se pohybovali jako v transu a všichni přihlížející napjatě očekávali poselství od duchů jejich předků. Po několika hodinách nepřetržitého ruchu z ničeho nic vše utichlo, tanečníci náhle padli k zemi a zůstali ležet. Zcela vyčerpaní dlouhým rituálem konečně mohli odpočívat, stále ještě omámeni kouřem z divokého tabáku.⁵ Na otevřené prostranství mezi dlouhými dřevěnými domy vešel medicinman oblečený do posvátného roucha z orlího peří. Měl obličej i celé tělo pomalované červeným okrem, v jedné ruce držel chřestidlo a v druhé mohutnou hůl zdobenou rytinami ve tvaru dravých ptáků, hadů i lidí a na jejím vrchu byla nasazená hlavice ve tvaru otevřené lidské dlaně. Pomalu kráčel směrem k ohnivému prstenci a zraky všech přítomných se na něho upřely. Šaman zaklonil hlavu a podíval se do nebe. Začal se pohupovat, chřestil do rytmu a zpíval krátkou modlitbu k Hesaketvmesemu. Pak se dlouze rozhlédl po shromážděných náčelnících, kteří teď seděli kolem otočení zády k ohňům a sledovali každý jeho pohyb. Šaman zvedl ruce nad hlavu a hlasitě zvolal:

„Náčelníci lidu Muskoginů! Velký duch mi přikázal, abych vás povolal, protože nadešel čas. Je to už mnoho let, kdy bledé tváře přistály na našich březích. Naši předkové je nasýtli a ukázali jim, jak zde přežít. A co udělaly bledé tváře?“ Na chvíli se odmlčel, a i když se tvářil stále klidně, z očí mu šlehal plameny hněvu: „Přepadly naše předky ve spánku, když byly hosty pod jejich střechou...

5 Divoký předchůdce bělochy vyšlechtěného tabáku byl daleko silnější, jeho účinky byly až narkotické.

zabíjely bez slitování a zabraly jejich zemi... a naši předkové byli příliš slabí, než aby se odvážili získat bojem zpět to, co jim velký otec kdysi daroval.“ Opět se rozhlédl, sledoval, jak náčelníci mlčky a zaujatě přikyvují, a pokračoval: „Za trest na náš kmen velký duch Hesaketvmese seslal nemoc, která Muskoginy téměř vyhladila. Zničila mocnou říši našich předků. Říši, která toto město vybudovala. Muskoginové se stali pouhým stínem své dávné slávy...“ Medicinman se opět odmlčel a rukama ukazoval na mohyly stojící v osadě. Pak se opět zadíval přímo na náčelníky před sebou: „Ale nyní je kmen Muskoginů opět početný a Hesaketvmese mi zjevil, že přišla chvíle, kdy zaženeme bledé tváře zpět do slané vody!“ Náčelníci se vsedě napřímili, jako by nechtěli věřit tomu, co právě slyšeli. „Kmen Muskoginů teď musí shromáždit bojovníky a překonat jejich zed!“ pokračoval medicinman, jako by si toho nevšiml. „Všichni náčelníci si jistě vzpomínají, jak bledé tváře před několika lety vypochoďovali nad kamennou stěnu do naší země. Jejich zastavení stálo kmen Muskoginů mnoho mrtvých. Bylo to znamení... znamení, že pokud Muskoginové nechají ty proradné psy na pokoji, bledé tváře stejně přijdou a napadnou je v jejich domovech. Bez vyprovokování, jako to udělali našim předkům. Hesaketvmese mi slíbil, že pokud budou jeho děti odvážné, bojovníci kmene Muskoginů rozpráší bledé tváře tak, jako když vítr rozfouká podzimní listí!“ S posledním slovem medicinman prudce švihnul rukama a bojovníci stojící dosud klidně ve stínu osady spustili hlasitý povyk.

Nerozhodné tváře náčelníků se postupně měnily na souhlasné přikyvování, když zkušený válečníci viděli touhu po boji, která vřela všude okolo. Bojovné vytí trvalo ještě několik minut a pak pomalu vstal jeden z náčelníků, vzal do ruky svůj válečný kyj, zdvihl jej na hlavu a zakřičel do noci: „Smrt bledým tvářím!“ Bojovníci po celé osadě opět propukli v bouřlivý válečný ryk.

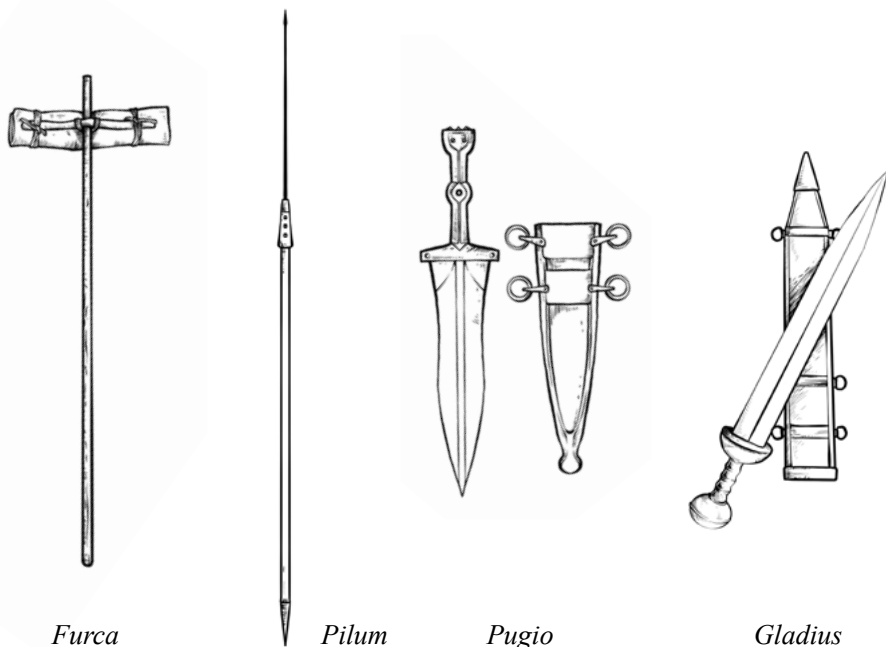

Nyní...

Když se I. legie vydala na pochod severní branou a poslední vojáci opustili Munimentum, slunce už bylo za obzorem. Obloha byla bez jediného mráčku a měsíc svítil neobvykle silně, díky čemuž byla dobrá viditelnost. U hradeb i vedle silnice vedoucí na sever se shromážďily hloučky zvědavců, kterým se skýtal úchvatný pohled na dlouhého hada pochodujících mužů, procházejících nádhernou alejí lemující severní cestu z města. Legie se táhla na míle daleko.

Od dob, co Římané vypluli z Hispánie, jejich místní jednotky výzbroj příliš nezměnily. Legionáři pochodovali obutí do svých calig, vysokých kožených

sandálů s podrážkami hustě pobitými kovovými kolíky, díky kterým měli nohy dobře chráněné, a zároveň se mohli snadno zapřít v zabláceném terénu. Oblačení byli do šedé vlněné tuniky končící těsně nad koleny a pod ni oblékali krátké šedé kalhoty zvané *bracae*, chránící stehna a horní třetinu lýtek. Přes tuniku nosili vycpanou prošívanou vestu zvanou *subarmalis* a na ní kroužkovou zbroj *lorica hamata* tvořenou dvěma vrstvami tisíců vzájemně propletených železných kroužků, na ramenou navíc zesílenou. Kolem krku měli ovázané *focale*, až jeden a půl metru dlouhý pruh látky podobný šále, který chránil kůži před zraněním od kroužků ochranné zbroje. Hlavy legionářů chránily jednoduché přilby s širokými lícnicemi a týlním štítkem. Okolo pasu měli široké opasky *cingulum*, na nich vpravo zavěšený meč *gladius hispaniensis* a vlevo dýku *pugio*. Přes záda měli přehozený rudý obdélníkový plášť *sagum* sepnutý sponou na hrudi u pravého ramene. Ten je chránil před větrem a díky umístění spony měli vojáci pravou paži volnou k boji. Za pomoci popruhu měli legionáři na zádech v koženém pouzdru zavěšený velký štít *scutum* ve tvaru obdélníku se zaoblenými hranami. V jedné ruce drželi dva těžké oštěpy zvané *pilum*. Drželi je opřené o rameno, zatímco o to druhé opírali téměř dva metry dlouhou hůl nahoře zakončenou do tvaru písmene T, nazývanou *furca*. Na této holi měli pověšené vaky s veškerým potřebným vybavením a někdy k ní měli přivázaná i obě *pila*.

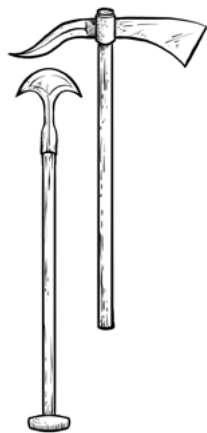
Když legionáři na pochodu zastavili, nebo si chtěli náklad přehodit na druhé rameno, jednoduše zapíchli spodní konec hole do země a pohybem vpřed přenesli celou váhu nákladu ze svého ramene na furcu. Pak si mohli náklad jednoduchým pohybem přehodit na druhé rameno. Byl to způsob, jak ušetřit energii, což vojáci uvítali, vzhledem k celkové váze nákladu kterou museli nést. Jenom jejich výzbroj a výstroj vážila přes 30 kilogramů a na tyči měli další náklad vážící téměř 35 kilo. Ve vacích na furce nesli bronzový kotlík trulleus, jídelní misku s držadlem zvanou patera, velkou koženou či kovovou polní lahev, přiděl potravin na několik dní, srp, proutěný košík, pracovní nástroj dolabra určený na kopání hlíny a kácení dřeva, rýč jménem pala, rezervní oblečení a kus provazu. K furce měli také přivázanou srolovanou matraci a dřevěný kůl pilum muralis určený ke stavbě opevnění tábora. Celkově tak nesli až 65 kilogramů zátěže. S touto zátěží byli už od základního výcviku zvyklí ujit za pět hodin 29 kilometrů, rychlým krokem 35 kilometrů za stejnou dobu a v obou případech hned poté postavit opevněný tábor. Stavba jim po této námaze obvykle zabrala dvě až tři hodiny.

Polní lahev

Pilum Muralis

Pala Dolabra

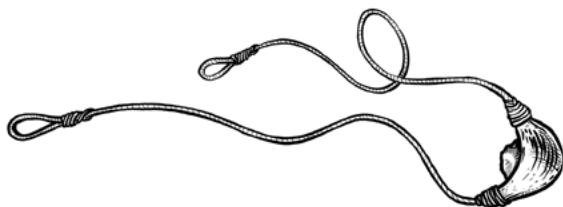
Mimo to s sebou mělo každé družstvo svůj stan a ruční kamenný mlýn na obilí. Tuto zátěž legionářům ve středomoří nosily muly, Římané ale při plavbě do provincie všechna svá tažná zvířata pobili kvůli nedostatku jídla. V provincii ji proto nosili otroci, kteří byli i v Evropě součástí trénu legie. Každá centurie

jich měla k dispozici dvacet pět – dva otroci na každé osmičlenné družstvo a pět otroků pro centuriona a poddůstojníky.

Jisté změny zaznamenala i výzbroj a taktika místních legií. Ačkoliv si ponechaly dobré vojenské návyky a držely se osvědčených vojenských zásad svých předků, byly nuceny reagovat na diverzní styl boje svých současných nepřátel, a proto místní legie k těmto taktickým a strategickým zásadám něco přidaly. Již bylo zmíněno, že stanové družstvo contubernium nabylo na významu a v boji často operovalo samostatně, což mimo jiné vedlo ke vzniku poddůstojnické hodnosti contubernion pro stálého velitele stanového družstva. Navíc ale byla mezi standardní výzbroj legionáře zavedena staronová zbraň – odstředivý prak. Prak v legiích nikdy zcela nevymizel, ale zde v provincii ho nosil každý voják. Výhodou praku bylo, že téměř nic neváží a dá se snadno pověsit za opasek. Totéž platilo i pro střelivo, tedy olovené kuličky nebo obyčejné kameny, které si legionáři také zavěšovali ve váčcích za opasek.

Tato zbraň, ač primitivní, byla velice účinná i na velkou vzdálenost, především proti nepříteli, který nenesl zbroj. To legionářům umožnilo účinně se bránit proti nepříjemným přepadům, které na ně místní barbaři prováděli zásadně za pomoci luku. Těžké pilum nebylo možné hodit na dostatečnou vzdálenost, proto nepřátelé z počátku neměli problém vystřelit z bezpečné vzdálenosti a pak se bez jakéhokoliv ohrožení stáhnout pryč, aniž by jim mohli legionáři jakkoliv ublížit. Provinční legie neměly k dispozici žádnou jízdu a pěšky v těžké zbroji nemohli římstí vojáci téměř nahým barbarům nikdy stačit. Zbavovat se kvůli tomu zbroje, která jim poskytovala velmi dobrou ochranu, ale Římanům nepřipadalo moudré. Na druhou stranu prak se velmi rychle osvědčil a znemožnil rudým barbarům beztréstně napadat římské hlídky.

Centurie novým podmínkám přizpůsobily také svou taktiku. Za běžných okolností se stále držely stovky let zažitých pořádků, ale v případě těchto diverzních přepadů nyní používaly novou formaci zvanou murus. Podstata formace murus spočívala v tom, že polovina centurie vytvořila ze svých štítů hradbu směrem k nepříteli a ta druhá, bezpečně skryta za své bratry, střílela z praků na nepřitele.

Odstředivý prak

Jestli tato nová taktika přinese Římanům úspěch i tentokrát nebo dojde na skutečnou bitvu, ale nyní nikdo nevěděl. Po legii kolovaly fámy tvrdící jednou to, pak zase ono – samé zaručené pravdy. Skutečnost však byla taková, že ani Tiberius netušil, proti kolika barbarům táhnou a jakou taktiku jejich nepřítel zvolí.

Mladý vojevůdce se věnoval vlastním myšlenkám. V duchu děkoval všem bohům, na které si vzpomněl, za jejich přízeň. Byl to skoro zázrak. To načasování! Zrovna když potřeboval získat popularitu, přišla tahle příležitost.

Imperátor nyní jel mezi dvěma pochodujícími tvary na svém novém koni. I když si to už párkrát vyzkoušel, pořád neseděl v sedle moc jistě. Bohužel na tom ale byl podstatně lépe než mnozí jeho noví extraordinariové. Byli to vybraní dobrovolníci z legie, vyzbrojení stejně jako legionáři, jen jejich štíty byly oválné a místo oštěpu měli jedno dva a půl metru dlouhé kopí. Jezdci sotva dostali své koně a on už je rozmístil jako zvědy podél křídel pochodující legie. U mnoha z nich si Tiberius nebyl jist, jestli jsou vůbec schopní se svými koňmi alespoň klusat.

„No co, přinejhorším nás varují zděšenými výkřiky při pádu... nebo to za ně udělají jejich koně,“ vyřkl svou myšlenku nahlas, a když si to uvědomil, rychle se rozhlédl, zda ho někdo slyšel. Pár vojáků se na něho dívalo s úsměvem, který napovídal, že ho zaslechli a pointu pochopili.

„Čemu se tlemíte, hovada?! Když máte čas se smát, to asi nejdeme dost rychle, co?!“ okřikl je a oba vojáci okamžitě nasadili kamenné tváře a pohled zaměřili přímo před sebe. Pak už k němu nikdo svou pozornost neupínal, a tak se vrátil ke svým myšlenkám.

Tiberiovy nejvážnější obavy plynuly z možnosti, že ho nepřítel obejde. Proto také, hned když vyrazili, vyslal několik zvědů – extraordinarie, co zvládali svoje koně nejlépe – po malých skupinkách dál od armády, aby pátrali po nepříteli. Od nich ale zatím žádné zprávy nedostal.

Na obzoru se začínaly objevovat náznaky vycházejícího slunce. Bohyně Aurora svými růžovými prsty pomalu barvila obzor a připravovala ho na chvíli, kdy se Apollo vydá na slunečním voze ke své každodenní cestě oblohou.

Muži z I. legie byli již pátý den na pochodu. Před hodinou, ještě za tmy, opustila legie svůj tábor u dlážděné silnice vedoucí z Munimenta k jedné z pevností valu. Vrátila se k ní jedna z vyslaných skupin zvědů s pozicí nepřátel. Extraordinariové narazili na barbary u okraje lesa, ve kterém byli nepřátelé zřejmě utábořeni. Tři z jezdců přitom byli postřeleni lukem, ale zbroj jim zachránila život.

První den legie pochodovala po celou noc pouze s jedinou půlhodinovou přestávkou, ale pro podobné pochody byli vojáci trénováni. Munimentum bylo 266 kilometrů daleko od té části valu, kde nepřítel prorazil na území provincie, a normálním pochodem by legii trvalo sedm až osm dní, než by tam dorazila. Tiberius předpokládal, že barbaři nemohou být o moc rychlejší, proto chtěl využít dobu, po kterou byl nepřítel mimo dosah, k co nejrychlejšímu postupu. Ráno druhého dne nechal vojáky najíst a hned poté je hnal dál, i když tentokrát už byly pauzy častější kvůli vedru. Když padla tma, nechal legii spát v pochodové koloně podle silnice a s prvním světlem opět vyrazil. Až večer třetího dne pochodu dal Tiberius postavit tábor a nechal své muže dostatečně vyspat, aby nabrali síly. Nesměl si dovolit táhnout do bitvy s vyčerpanými vojáky, proto pak již postupoval normální rychlostí. Za ty první tři dny ale jeho legie urazila svým bleskovým tempem 220 kilometrů.

Tiberius si uvědomoval, že má dost možná jen jeden pokus ke skutečnému střetu. Tito barbaři ještě proti legiím nebojovali, a pokud je Římané v boji drtivě porazí, jak ostatně Tiberius předpokládal, rudoši se nejspíš rozutečou. Poté buď prchnou zpět nad val, nebo přejdou na stejný gerilový boj jako kdysi jejich příbuzní v této provincii. Proto mladý imperátor nechtěl nic zanedbat. Aby získal potřebné prestižní vítězství, bylo nutné jich při prvním střetu zabít co možná nejvíc.

Nebyl to ale žádný snadný úkol. Nepřítel se ukázal jako velmi mobilní a těžko zpozorovatelný, a to i když byla místní krajina úplně jiná, než na kterou byli rudí barbaři zvyklí ze své domoviny nad valem. Rozsáhlé pláně zemědělské půdy zde velmi znesnadňovaly nepozorovaný pohyb velkých jednotek, přesto se to barbarům nějak dařilo. Tiberius předpokládal, že barbaři musí mít početnou jednotku, protože jinak by při překračování valu nedokázali zlikvidovat na padesát legionářů. Imperátor odhadoval sílu nepřítele na několik stovek bojovníků. V jeho odhadu ho ale znejišťovalo, jak těžké bylo nepřítele objevit v otevřeném terénu provincie. Nebýt několika vypálených statků a jedné zničené vesnice, Římané by vůbec netušili, kde mají barbary hledat. Jako nejpravděpodobnější vysvětlení se Tiberiovi zdálo, že se rudoši přesouvali v noci. Mohl jen doufat, že se velký oddíl barbarů hned po překročení valu nerozdělil na malé loupeživé tlupy, protože účinně pronásledovat tolik malých skupin zbojníků po celé provincii by byl nadlidský úkol. Vysvětlovalo by to také, proč až doteď nedokázali barbary najít. Zprávy od extraordinariů ale mluvily o velkém počtu nepřátel na jednom místě, odhad zněl desítky až stovky, a to pro imperátora vypadalo nadějně.

Tiberius si v ranním šeru prohlížel otevřenou pláň čerstvě osetých polí, která ze všech stran obklopovala pochodující legii. Dokonalé místo pro bitvu. Mladý vojevůdce zoufale doufal, že se mu podaří nepřítele vlákat do přímého střetu. Byl kvůli tomu odhodlán porušit jedno ze zcela základních římských pravidel vedení války. Nikdy nejít do bitvy, pokud si před tím legie nepostaví opevněný tábor, kde vojáci bezpečně odloží svá zavazadla a do kterého se mohou stáhnout

v případě nepříznivého vývoje bitvy. Tiberius měl s sebou téměř pět tisíc skvěle vycvičených vojáků a nevěřil, že by ho tlupa primitivních barbarů dokázala na hlavu porazit. Navíc stavba tábora by dala rudochům čas ustoupit a vyhnout se boji. To nemohl dopustit.

Imperátor cítil příležitost a nehodlal ji promarnit. K místu, kde extraordinariové narazili na nepřítele, to bylo už jen málo přes čtyři kilometry, ve výhledu ale Římanům bránila vlna v terénu tvořená nevysokou vyvýšeninou podobnou mírnému valu. *Snad tam ještě jsou*, pomyslel si Tiberius vzrušeně. Srdce mu napětím bilo jako o závod.

Náčelník Kihaoska se probudil se svítáním a protáhl se jako líná kočka. Rozhlédl se po planině tvořené polem s čerstvě vysetou kukuřicí, na jehož okraji se po včerejších nájezdech utábořili. Minulý den zapálili několik farem a pobili těch pár bledých tváří, které tam našli. Noc pak strávili v bezpečném klidu lesa. Teď se náčelník kochal pohledem na to, jak za hlasitého zpěvu ptáků dávají paprsky vycházejícího slunce poznenáhla světu barvy. Všude byl klid a již brzy se na ně usměje sám velký duch Hesaketvmese – sluneční bůh a pán dechu.

Nejednou se Tichý Medvěd prudce postavil a jeho klidná ospalá nálada byla ta tam. Nad nedalekým obzorem se pomalu vynořovaly rudé korouhve. Náčelník se otočil ke spícím druhům a spolu s hlídkami začal rychle budit své bojovníky.

Když bledé tváře chtějí boj, mají ho mít. Dnes tu těm podivným lidem od valu s plovoucími domy ukáže, co jsou zač bojovníci z kmene Muskoginů.

Když Tiberius vyjel na obzor, hned viděl, že zprávy od extraordinariů nelhaly. Na okraji lesa byl i na tu vzdálenost dobře patrný pohyb. Barbari se nijak neskrývali. Nebylo na co čekat. „Bitevní pozice!“ zahřměl imperátor a legie se okamžitě začala formovat.

Dlouhý zástup pochodujících vojáků se rozestupoval do šířky podle přesně stanovených pravidel. Pak začali vojáci sundávat ze zad svůj náklad. Na stanovených místech se jednotky zastavily a vojáci vyrovnání v pravidelných řadách

a zástupech odložili na zem své furcy, na kterých měli vaky s veškerým vybavením. Poté ze zad sundali i své scutum a svlékli z něj kožený povlak, který štít chránil proti navlhnutí. Odepnuli si rudé pláště a nechali je spadnout na zem ke svým věcem. Vojáci naposledy zkontrolovali svou výstroj i výzbroj a pak na povel centurionů vypochoďovali o několik kroků vpřed a zanechali tak své věci přesně vyrovnané na místě. Až se pro ně po bitvě vrátí, nebudou muset svá zavazadla hledat, stačí, aby si pamatovali své místo ve tvaru.

Legionáři už byli seřazeni ve svých centuriích do tvarů o čtyřech řadách, každá po dvaceti mužích. Centurie se rovnou řadily do jednoho šiku s ostatními pěti centuriemi své kohorty. Kohorty se poté rychle a přesně rozvinuly do sestavy triplex acies. Na bitevním poli utvořily šachovnici o třech řadách – první řada tvořená čtyřmi kohortami, zbylé dvě řady po třech kohortách.

Corniceni si připravili své polnice, opustili své kohorty a shromáždili se vpravo vedle imperátora, legáta a šesti tribunů. Tiberius k sobě mezitím povolal také dvě turmy svých extraordinariů – tvořili je muži, kteří na nových koních skutečně dokázali jezdit – aby pomáhali rychle předávat složitější rozkazy, které nešlo vyjádřit pomocí polnic a praporů. Zbylé tři turmy extraordinariů nechal v záloze. Při jejich jezdeckém umění by mu v boji stejně nebyli moc platní.

„Vpřed,“ zavelel imperátor zcela klidným hlasem, když se všechny jednotky postavily do správných pozic. Snažil se tvářit sebejistě a klidně, musel se ale velmi přemáhat, aby nedal najevo sílu svého vzrušení. Mezitím corniceni zadali jeden hluboký, dlouhý tón. Celá I. legie se jako jeden muž vydala na pochod přes pole směrem k nepříteli. Byl to impozantní pohled a Tiberia, který je ještě nikdy neviděl takto seřazené ke skutečné bitvě, zamrazilo vzrušením v zádech.

Barbaři spustili strašlivé, až nelidské válečné kvílení a vyrazili vstříc legii. „To vypadá, že tihle ještě s legiemi nebojovali,“ prohlásil Tiberius posměšně, když viděl, jak ochotně se chtějí s jeho legií střetnout na otevřené pláni. Tribuni se arogantně zasmáli a legát chtěl dodat nějakou výsměšnou poznámku, ale Tiberius ho zarazil svým dalším rozkazem: „Zastavte postup!“

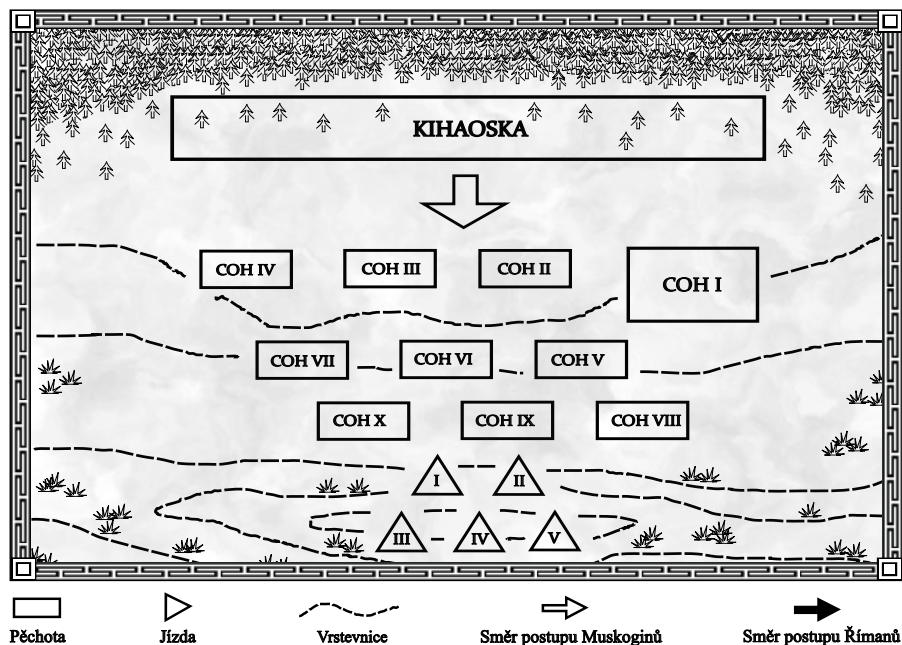
Corniceni pohotově zadali ostrý, krátký, klesavý tón. Celá legie v jednom okamžiku zůstala stát. Všichni důstojníci mlčeli a jejich humor je rychle přešel. Z lesa se valila masa nepřátel, jakou si nedovedli ani v nejhorších odhadech představit. Tohle nebyly desítky barbarů. Ani stovky...

Uběhlo několik minut, než se zdálo, že už i poslední barbari vyrazili z lesa na planinu proti legii. Teď bylo jasné, že jich je něco přes sedm tisíc, takže měli asi o dva a půl tisíce víc mužů než Římané. Početní převaha barbarům dodávala odvalu a nebojácně se blížili vstříc legionářům.

Děkuji ti, o božský Marte! pomyslel si Tiberius šťastně a náhle byl zcela přesvědčen o svém vítězství. Ještě před pár minutami se mu žaludek svíral úzkostí, když sledoval nekončící proud nepřátel vycházející z lesa. Na okamžik skutečně

zalitoval, že nedal vystavět opevněný tábor, a dokonce uvažoval, že se ještě stáhne, aby tuto chybu napravil. Teď už se ale zdálo, že byli všichni nepřátelé seřazeni proti němu, a početní převaha barbarů nebyla podle Tiberia dost velká na to, aby mohli čelit legii v přímém střetu.

„Utvořit jednotnou přední linii! Na každé křídlo první řady pošlete jednu kohortu. Zbytek sjednoťte v druhé řadě jako zálohy,“ zavelel. Jezdci ihned vyrazili, aby tlumočili Tiberiovy rozkazy prvním centurionům kohort. Bylo slyšet pokřikování, jak se rozkaz šířil, a pak se legie začala formovat. Mezitím se nepřítel rychle blížil a obě armády od sebe už dělilo méně než půl kilometru.

Nově jmenovaný centurio hastatus prior Marcus Fabius Acerbo stál v první řadě na pravém okraji své centurie, vpravo od něho už byl legionář z vedlejší jednotky. Na pohled klidně sledoval blížící se nepřátele, ve skutečnosti mu ale hlavou vířily myšlenky. Stalo se toho tolik. Neměl ani čas zabývat se tím, jak blízko se

právě nacházejí od farmy jeho rodiny a jestli náhodou už všechny jeho příbuzné nepobili rudoši. Legii by stačil den a půl běžného pochodu na západ, aby ke statku jeho otce dorazila. Barbaři měli mnohem víc času, ale všechny zprávy zatím říkaly, že rudoši dosud plenili spíše východní část severu provincie. Tím se Marcus uklidňoval a daleko více řešil jiné věci.

Jeho muži uvítali změnu velení, ale Marcus si dobře uvědomoval, že se to může snadno změnit. Většina příslušníků jeho centurie měla odslouženo mnohonásobně víc let než on, a i když si ho v jednotce všichni vážili pro jeho přímost a bojové schopnosti, Marcovi bylo jasné, že mnozí jeho povýšení oslavili jen kvůli nenávisti vůči předchozímu veliteli. Někteří nejspíš dokonce věřili, že si je mladý důstojník nedovolí komandovat a budou tak mít daleko volnější život.

Takové naděje se jim ale Marcus pokusil vzít hned první den v nové funkci. Svě přátele ještě před nástupem v soukromí upozornil, že po nich bude vyžadovat stejnou disciplínu jako od každého jiného vojáka. Požádal je, aby se nepokoušeli jejich přátelství využít k nějakým výhodám a aby ani jinak neoslabovali jeho autoritu, naopak mu pokud možno pomohli příkladným plněním rozkazů. Marcus zase slíbil, že mimo službu jim bude stejným přítelem, jako byl dosud. Poté čekal na první náznak poklesající disciplíny v jeho jednotce, aby hned zkraje dal najevo, že i on bude vyžadovat železnou římskou kázeň. A nemusel čekat dlouho.

Hned během prvního nástupu, když přecházel před jednotkou a prováděl kontrolu ustrojenosti, se jeden ze starších legionářů – měl odslouženo už dvacet let – nezdráhal promluvit bez dovolení ke svému kolegovi. To by si k Eleriovi nikdy nedovolil. Marcus věděl, že ten okamžik rozhodne o jeho autoritě. Nechtěl být krutým velitelem, ale pokud by nezareagoval, ztratil by část respektu svých podřízených. Znal pohled z druhé strany a věděl, že vojáci neustále zkoušejí, co si mohou dovolit. Proto pevně sevřel svůj nový vitis a prudce s ním provinilce udeřil přes hlavu, až zasažený legionář téměř upadl.

Marcus viděl, jak z očí veterána sálá hněv, ale neucouvnuv ani o píď. Naopak začal rvát na celé kolo, až mu od úst létaly sliny: „Kurva vojáku! Copak tohle je debatní kroužek?! Optio velel k nástupu, nevíte snad, jak se máte chovat?! Jsme kurva římský vojáci, žádný zasraný barbaři, kteří si dělají, co chtějí, a netušej, co je to disciplína! Na disciplíně stojí celá naše válečná strategie! Disciplínou vítězíme! A já jako váš velitel nemůžu dopustit, aby disciplína v mojí jednotce upadla! Možná si myslíte, že jsem jen ubohej zelenáč, kterej si sotva umí zavázat sandály, ale o tom, jestli jsem způsobilý velet, do hajzlu nerozhodujete vy!“ Marcus zvedl nad hlavu svou centurionskou hůl a důrazně, i když o něco klidněji pokračoval: „Tohle je vitis! Posvátný symbol centuriona! Znáte zákon, pokud mě budete srát, můžu vás za porušení disciplíny nechat ubít k smrti! Jednou jste vstoupili do legie, tak do hajzlu respektujte její pravidla! Je vám to už kurva jasné?!“

Ve své první zkoušce Marcus obstál, ale ne zadarmo. Vysloužil si nenávisť několika příslušníků jednotky, celá centurie před ním ale stála vzpřímeně v pozoru a jednohlasně křičela v odpověď: „Ano, pane!“

Vitis

Ted' ale mladý centurio stál před daleko obtížnější zkouškou. Musel prokázat, že je skutečný voják. Všichni věděli, že dokud muž nezažije svou první opravdovou bitvu, je stále pouhým rekrutem a nezáleží na tom, jak kvalitní má výcvik nebo jak dlouho v legii slouží. Nikdo totiž neví, jak zareaguje tvář i tvář smrti, dokud to nezažije. Mnoho mužů věřilo, že budou velkými válečníky, ale když se poprvé střetli se smrtí, zradilo je jejich vlastní tělo, roztrásly se jim nohy i ruce a oni nebyli schopni boje. A pokud by se něco podobného stalo ted' Marcovi, pokud by jen na okamžik dal najevo strach, nikdo ho už nebude brát vážně.

Marcus byl jeden z mála vojáků V. centurie, kteří ještě nezažili bitvu. V Evropě by takhle nezkušeného vojáka na centuriona nepovýšili, ale tady v provincii i ti nejzkušenější muži měli vybojovanou jen tu jedinou malou bitvu, ve které měla I. legie nad svým protivníkem značnou početní výhodu, nebo možná zažili pár potyček s bandity anebo jedním či dvěma domorodci. Nikdo tu nezažil vyrovnaný střet dvou podobně velkých armád. To se ale mělo za pár okamžiků změnit.

Když Marcus viděl blížící se masu ječících nepřátel, cítil, jak rychle mu bije srdce a napětím se mu zlehka podlomila kolena. Měl sucho v ústech a stresem se mu zvedal žaludek. Zaťal zuby a rozzuřil se sám na sebe pro svou slabost. Jeho muži na něho spoléhali a on jim hodlal jít příkladem. Náhle uslyšel, jak kousek od něho některý z příslušníků jeho centurie zvrací. Marcus věděl přesně, jak se ten muž cítí, a tak vykřikl mužným hlasem. „Bratři! Dnešek je největší den našich životů! Dnes budem bojovat za Řím! Bohové se na nás dívají a sledují, kdo z nás bojuje odvážně a kdo se zbaběle schovává za štíty svých bratrů! Na tohle jste celý ty roky trénovali! Víte přesně, co máte dělat! A když se něco posere, pamatujte, že kdo odvážně padne pro Republiku, nezmizí v hlubinách podsvětí, ale čeká ho odměna v Elysiu! I když tam bych se být váma ještě nechystal, protože dneska ty polonahý rudý opice zadupeme do země!!!“

Marcus se snažil povzbudit své muže a dodával tím odvalu i sám sobě, nic ale nepotlačilo ten pocit úzkosti tak jako mohutný válečnický pokřik, který se

po jeho krátkém proslovu rozezněl v řadách nejbližších jednotek. Marcus se ještě ohlédl, aby si ujistil, že optio stojí za jejich centurií a dohlédne, aby každý plnil své povinnosti. Mezi legionáři ho snadno rozpoznal podle podélného černobílého chocholu a dvou svislých bílých per na jeho přilbici. Optio stál za jednotkou hned vedle signifera držícího standartu jejich centurie a jakmile postřehнул Marcův pohled, kývl na svého centuriona na znamení připravenosti. Teď už se Marcus mohl plně soustředit na boj.

První barbari vypustili své šípy a oštěpy směrem k legii a Marcus zahřměl pevným hlasem: „Testudo!“ Celá jeho jednotka zaklekla a ze svých štítů vytvořila provizorní střechu za okamžik jen o málo delší, než jak dlouho trvalo vyřknout povel. Po celé přední linii ale i za ní se ozývala ozvěna stejného povelu a bylo slyšet, jak se celá legie mění v neprostupnou hradbu štítů. Projektily začaly s řinkotem dopadávat na římské formace, a i když krupobití střel nabývalo na intenzitě, pouze ojediněle se ozval bolestný výkřik – to když šíp nebo oštěp prošel obranou. Ojedinělost těchto výkřiků naznačovala mimo jiné i to, že ranění vojáci nadále drží formaci bez ohledu na bolest způsobenou zásahem. *Legionáři jsou hrdí muži a žádný z nich nedopustí, aby právě on svou slabostí přinesl zkázu svým bratrům ve zbrani – a nic jiného se taky od pravých Římanů neočekává,* povzbuzoval se Marcus ve svých myšlenkách a doufal, že zrovna on nebude tím, kdo zklame.

Centurio sledoval škvírou mezi štíty blížící se bojovníky. Všichni měli stejný účes, celé hlavy měli vyholené až na trs dlouhých vlasů svázaných na temeni do culíku, ve kterých měli zapletená pera a jiné ozdoby. Byli téměř nazí, pouze kolem pasu měli bederní roušku a jejich těla byla pomalována válečnými barvami – hlavně rudou a černou. Na tuto vzdálenost už byla vidět i divoká zuřivost v jejich tvářích. Sřet se blížil a v Marcovi opět sílilo napětí. Postup barbarů se ale náhle zastavil desítky kroků před první linií legie.

Rudoši si udržovali odstup, řvali jako šílení a zasypávali římské jednotky přívalem střel. Marcus si byl jist, že na tuto vzdálenost jeho vojáci svá těžká pila nedohodí a při takovém krupobití střel se nedovážil změnit formaci, proto nervózně vyčkával na rozkazy. Každou chvíli musel přijít rozkaz „vpřed“. Marcus věděl, že za pohybu je testudo zranitelnější, protože jak se vojáci postaví, odkryjí své nohy a navíc za chůze bylo těžší udržovat štíty tak, aby mezi nimi nevznikla mezera. Vojáci I. legie ale byli skvěle vycvičení profesionálové a Marcus věřil, že by bez problému došli až k barbarům jen s minimálními ztrátami. A kdyby k nim došli, rozsekali by ty prašivé barbary na kusy. Polnice cornicenů ale mlčely.

Uběhlo jen pár minut, legionářům ale připadali jako celá věčnost. Zato rudoši začínali být stále drzejší. Po každém výstřelu z luku nebo oštěpu vymrštěném vrhačem barbarští bojovníci předváděli posměšné tanečky, otáčeli se k Římanům

zády a i jinak se jim vysmívali. Marcus se cítil jako lovecký pes škubající se na vodítku, jehož pán odmítá vypustit k pronásledování kořisti. A nebyl sám. I přes neslábnoucí ostřelování se mezi legionáři začaly ozývat výkřiky hněvu.

„Kurva na co tu čekáme!“

„U posranýho Orca, dem ty zmrdy zabít, nebo co, do hajzlu?!“

„Ty špinavý sráči nás přece nemůžou takhle beztrestně ostřelovat!“

„Naši tu do hajzlu krvácej! Trebanius je mrtvej! Kurva dem už ty sráče zabít! Ať kurva chcípnu!“

„Zavřete huby a čekejte na rozkaz!“ zahřměl Marcus.

„Jakej kurva rozkaz?! Vždyť sou pár desítek kroků od nás! Na co tu u všech bohů ještě čekáme?! Marte, ty to vidíš! Chtěj nás tu nechat chcípnout!“ ozval se někdo z hloubi centurie a v zápětí hluk dopadajících střel přehlušil třesk kovu o kov. To optionovo hastile tvrdě zasáhlo neukázněného legionáře do přílby.

„Drž kurva hubu a dělej, co máš, ty kupo sraček!“ vykřikl optio hrubým hlubokým hlasem a tím celou jednotku utišil.

Hastile

Mlčení ale téměř ihned prolomil jeden z extraordinariů, který na svém koni projížděl za záložními kohortami ve druhé linii, mimo dosah nepřátelských oštěpů a šípů. „Záložní kohorty! Murus! Murus!“ volal směrem k formacím druhé linie. Ty byly přece jenom o dalších patnáct kroků dál od nepřítele, proto na ně nedopadalo tolik střel a mohly snáze manévrovat.

„Muralis!“ opakovali jezdcův signál velitelé jednotlivých centurií. První řada jejich vojáků zůstala v pokleku a dál svými štíty tvořila přední stěnu, stejně jako u želvy. Druhá řada legionářů ale povstala, své štíty, kterými tito vojáci dosud tvořili střechu želvy, nyní sklonili kolmo k zemi a postavili je na štíty bratrů z první řady. Tím prodloužil přední stěnu formace a za vzniklým valem mohli vojáci dalších řad poměrně bezpečně stát. Proto legionáři třetí a čtvrté řady odložili svá scuta a do rukou vzali praky ze svých opasků.

Během okamžiku se vzduchem neslo ostré hvízdání, nepodobné ničemu, co dosud mohli barbaři slyšet. Římané totiž do svých střel pro praky vyvrtávali malé otvory, které za letu vyvolávaly tento nepříjemný zvuk. Pro jejich nepřítele to bylo velmi děsivé, protože letící olověné či kamenné střely nebyly téměř vidět, zato se kolem nesl podivný hvízd a s ním přicházela smrt.

Mezi rudochy dopadla první sprcha neviditelných střel. Desítky barbarů náhle vykřikly bolestí, nebo naopak umlkly navždy a z řad římských vojáků se rozezněl jásot. Legionáři v první řadě mohli vidět škvírami mezi štíty, jak olověné střely při dopadu zdeformovaly lebku některého z barbarů nebo jak jinému přelomily paži a zkroutily ji do nepřirozené pozice. Další barbari se prostě bez výkřiku skáceli k zemi.

Barbari za okamžik začali zmatkovat. Posměch z jejich strany ustal, zato hvízdání smrtících střel sílilo a s nimi i bolestné výkřiky v řadách rudochů. Barbari na okamžik téměř přestali s ostřelováním, rychle se ale vzpamatovali. Za pár vteřin se masa barbarů zuřivě rozběhla proti legii a z řad rudochů opět vylétaly mračna střel.

Při pohledu na valící se vlnu zuřivých pomalovaných nepřátel Marcus opět znervózňel. Cítil, jak se mu pod nohama chvěje zem rozvibrovaná tisícovkami párů nohou. Přes pláň se rozlehl zvuk polnic, ale tento povel nepatřil Marcově jednotce. Za nimi v druhé linii se znovu ozvaly zvuky řinčícího kovu typické pro rychlé změny formace. Najednou přes řady Marcovi centurie přeletěly těžké římské oštěpy, které dopadly do prvních řad blížících se rudochů a tím je naprosto zdecimovaly. Z prvních dvou řad barbarů nepřežil téměř nikdo. Rudoši, šokovaní tímto hrůzným výjevem, zastavili postup a rychle ustoupili z dosahu smrtících oštěpů. Byli zaskočeni tím, jak těžké ztráty jim římské oštěpy způsobily. Pílum bylo navrženo tak, aby svým úzkým dlouhým hrotem proráželo štíty i brnění zároveň a pak se ještě svou vlastní vahou ohnulo, aby nemohlo být znovu použito proti původním majitelům. A tito barbarští bojovníci jim čelili zcela nechráněni – žádný z nich neměl ani štít, natož brnění.

Krupobití oštěpů a šípů dopadajících na legii opět zesílilo, ale barbari ne a ne znovu vyrazit do útoku. Opět se pokoušeli porazit Římany zdálky. Corniceni konečně zaduli hluboký, dlouhý a táhlý tón. Byl to signál Vpřed!

„Zvednout štíty!“ zavelel Marcus, načež celá jeho centurie povstala z pokleku. „Formací vpřed!“ rozkázal centurio, jeho jednotka synchronizovaně vyrazila proti nepříteli a přitom stále udržovala želvu. Opět se projevila železná kázeň a léta cviku. Legionáři ignorovali krupobití střel dopadajících na jejich štíty a bez přemýšlení všichni vykročili levou nohou vpřed. Aby udrželi stejný krok a nenarušili svou formaci, pokaždé když došlápli na levou nohu, všichni legionáři hlasitě vykřikli: „Hu!“ Ušli sotva deset kroků, když nepřítel opět nabyl ztracenou sebedůvěru a s jekotem vyrazili vpřed. Tentokrát vyrazili úplně všichni a krupobití střel zcela ustalo.

„Bojová formace!“ zvolal Marcus a ti z jeho mužů, kteří dosud drželi štíty nad hlavami, je spustili dolů. „Oštěpy, teď!“ vykřikl mladý centurio a s uspokojením sledoval další masakr v předních řadách barbarů. Tentokrát ale rudoši nezakolísali.

Jak se nepřítel blížil, začal sílit ryk z řad legie. Muži bili svými meči o štíty, ale přitom všichni stále ukázněně drželi pomalé tempo pochodu. Marcus vytasil

svůj gladius, udeřil jeho čepelí o bok svého štítu a mohutně zařval. Cítil, jak se při tom křiku zvedá jeho sebejistota a zároveň posiluje vzrušení z nebezpečné situace. První protivník se už řítí do jeho dosahu. Srážka byla klíčová část souboje, a tak se Marcus pokoušel odhadnout správný okamžik.

„Vpřed!“ zařval tak nahlas, jak jen dokázal, aby ho všichni slyšeli. V ten moment obě armády dělilo už jen pár posledních kroků. Římané vyrazili jako jeden muž. Marcus v pravou chvíli zvedl svůj štít k boku, jako by se napřahoval k ráně pěstí a prvního barbara udeřil spodní hranou štítu a do hrudi. Uslyšel křupání, jak byl hrudní koš rudocha drcen mezi ostrou spodní hranou jeho scuta a dalším barbarem, který do nešťastníka v plné rychlosti narazil zezadu. Té výhody Marcus okamžitě využil a vrazil mu hrot čepele svého gladia do krku. Krev vystříkla proti centurionovu obličejí, on znechuceně vyprskl a zaklel. Rychle se stáhl zpět do formace. Ucítil, jak ho legionář za ním uchopil pravicí za kožený pásek, který měl na zádech na kroužkové zbroji připevněný každý legionář. Nejen že to bojujícím vojákům dodávalo jistotu, že jim někdo chrání záda, muž v druhé řadě měl hlavně zajistit, že kdyby bojující voják uklouzl nebo klopýtnul, udrží se na nohou.

To už ale na Marca útočil další bojovník vyzbrojený primitivní měděnou sekerou. Jeho úder Marcus snadno zastavil pouhým zvednutím štítu a hned poté protivníka bodnul do odkrytých slabin. Hlavou mu prolétla vzpomínka na výcvik. Krk a slabiny, cíle číslo jedna, to je nejrychlejší smrt. Zásah do hrudi je stejně smrtící, ale je tu nebezpečí, že se meč zaklíní mezi žebry. Z myšlenek ho ale rychle probudil další útok, tentokrát hned dvou protivníků zároveň. Jeden měl dlouhé kopí, druhý držel dřevěný kyj s kamenným hrotem.

Hrot barbarova kopí vyrazil velkou rychlostí k Marcovu obličejí a centurio musel prudce pozvednout svůj štít, aby ho zastavil. Toho využil druhý bojovník a zaútočil na Marca z boku svým kyjem ve chvíli, kdy kopí jeho spolubojovníka teprve narazilo do Římanova štítu. Marcus ale rychle sekl svým mečem proti jeho úderu, čímž barbarův kyj úspěšně zastavil. Legionář stojící v přední linii po Marcově pravici okamžitě využil příležitosti a dočasně znehybněného útočnicka z boku probodl. Marcus ještě sekl po kopiníkovi před sebou, ten ale jeho úder snadno vykryl. Pak už centurio na nic nečekal, zapískal na píšťalku, která mu visela na krku, a spolu s celou první řadou své centurie ustoupil o půl kroku vpravo. Legionáři stojící dosud ve druhé řadě agresivně vyrazili na jejich původní pozice a Marcus se teď spolu s ostatními z první řady prodíral tvarem dozadu. Ještě než se zařadil, s úsměvem se podíval na svého optiona, který stál za formací a právě kýval směrem k Marcovi na znamení uznání. Centurio na něho mávnul zkrvaveným mečem, pak se postavil do poslední řady a s blaženým výrazem sledoval boj před sebou. Nezklamal.

Ze hřbetu koně měl Tiberius dobrý přehled o situaci a bylo mu jasné, že pokud neudělá hloupou chybu, vítězství je jeho. Vypadalo to, že až na pár mužů, které ze začátku střetu zasáhly nepřátelské střely, nemá jeho legie vůbec žádné ztráty.

Když bitva začínala a barbari se zastavili v bezpečné vzdálenosti, aby legii ostřelovali, měl imperátor trochu strach, že z jeho slavného vítězství přece jen nic nebude. Nezdálo se, že by se rudoši chystali k boji muže proti muži a těžce vyzbrojení legionáři by nahé barbary při útěku nikdy nedoběhli. Jízda byla k boji nepoužitelná, proto nevyslal svoje jednotky vpřed, i když by ve formaci testudo nejspíš neutrpěli žádné vážné ztráty. Barbari by mu pravděpodobně zmizeli v lese téměř beze ztrát. Místo toho imperátor vyčkával a doufal, že barbarům brzy dojdou střely, jenže to se také nedělo. Až praky záložních kohort donutily rudochy konat a zatím to vypadalo, že tento tah Tiberiovi vyšel skvěle.

„Trochu je přišlápneme, pánové. Trubte na postup vpřed.“ Přes pláň zazněl požadovaný tón a I. legie začala navzdory nepřítelům pomalu pochodovat kupředu. Svými štíty legionáři tlačili barbary před sebou jako pluhem a tím je donutili shluknout se. Za chvíli nepřátelští bojovníci neměli už vůbec žádný prostor k boji, zatímco Římané svými krátkými meči jen bodali do shluku bezmocných těl před sebou.

Zanedlouho za sebou postupující legie odhalila pás zkrvavených mrtvol na místě prvního střetu a skutečně mezi nimi neležel jediný Říman. Tiberius se pro sebe usmál a pobídl koně, aby pomalu následoval vojsko. Jak legie postupovala, záložní kohorty pomalu dorazily k padlým bojovníkům. Legionáři záložních kohort vytasili své meče a za pochodu probodávali mrtvá těla pod sebou. Nebylo to kvůli tomu, aby se nikdo nemohl vyhnout smrti předstíráním – římské železem pobité sandály by ho stejně udupali k smrti. Hlavním cílem bylo zkrvat své meče a díky tomu pak při souboji působit děsivěji. Každý legionář pak vypadal, jako by dnes už někoho zabil.

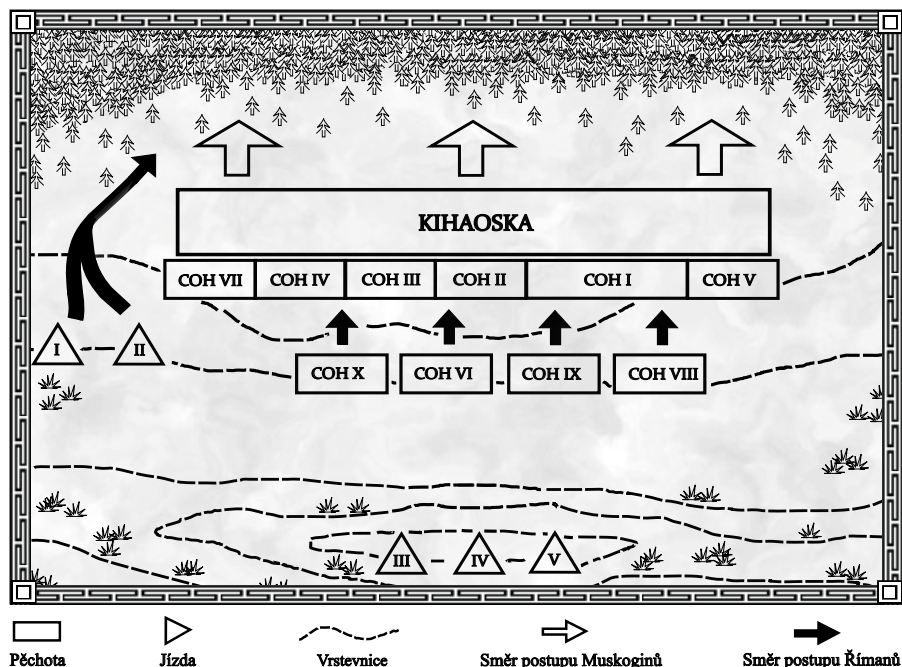
Po několika dalších minutách boje se mezi padlými přece jenom objevili Římané, ale stále byl poměr ztrát naprosto nesrovnatelný. Bitva netrvala ještě ani dvacet minut, když Tiberius zaregistroval, jak ze zadních řad nepřítele vystoupil bojovník vyčnívající mezi spoře oděnými barbary svým velmi výrazným ozdobným náhrdelníkem z medvědích drápů a orlích per zakrývajícím celou jeho hrud' i břicho. Bojovník se rozhlížel po bitevním poli a něco pokřikoval. Tiberius se neubráníl škodolibému úsměvu – stejně to bojovník, kterého považoval za nepřátelského vojevůdce, nemohl na takovou dálku postřehnout.

Onen muž v dále začal mávat svou sekerou směrem k lesu a najednou bylo imperátorovi jasné, o co jde. *Ještě jich je pořád dost, nemůžu je nechat utéct,*

pomyslel si Tiberius a jeho tvář zvažněla. „Nechte prostřídat kohorty a potom veďte ostré tempo postupu! Vy pojedťte se mnou.“ Ukázal na dvě turmy jezdců – těch, kteří se na koních za běhu udrželi – a vyrazil s nimi cvalem k levému křídlu.

Legie se na okamžik odlepila od nepřítele, druhá linie kohort se zkušeně prolula s první a rychle se rozvinula do bojové linie. Pak čerstvé jednotky rychle dostihly chaotickou masu nepřátel a masakr pokračoval.

To už se Tiberius a jeho extraordinariové seřadili k nájezdu na pravé křídlo barbarů a vyrazili. Nepřítel nejevil známky znalostí o boji proti jízdě, a tak jezdci jednoduše vjeli do houfu nepřátel a převalili se přes ně jako přívalová vlna. Pro Tiberia to byl velmi vzrušující zážitek, když na svém koni prorazil do nepřátelských řad a svým mečem takřka bez odporu rozséval zkázu. Jeho nadšení ale trochu ochladlo, když se ohlédl za sebe. Skoro dvacet jeho jezdců se při nájezdu neudrželo na svých koních a teď byli na zemi obklopeni nepřáteli. Bohové ale toho dne Tiberiovi opravdu přáli a hned po útoku jízdy propukla mezi bojovníky kmene Muskoginů naprostá panika. Všichni se snažili už jenom prchnout pryč a mnozí přitom rovnou zahazovali své zbraně. Tiberius kolem sebe sekal mečem hlava nehlava a jeho nadšení opět sílilo. Bylo to jako jednoduchá krvavá hra, protože nepřátelé se prakticky ani nebránili. Po chvíli se trochu uklidnil a dal povel svým jezdcům, aby rychle přehradili nepříteli únikovou cestu.

Projížděli mezi prchajícími nepřáteli a po cestě rozsévali smrt. Když se jezdci příliš přiblížili k lesu, dal Tiberius znamení, aby se roztáhli do široké rojnice a otočili se zpět proti prchajícím nepřítelům. Nemohli zastavit všechny a už vůbec za nimi s touto elitní jízdou nemohl do lesa. Rudoši uvěznění mezi legií, která je drtila jako mlýnský kámen, a hrůzu nahánějící jízdou se ve své panice zastavili, zahodili zbývající zbraně a zvedli ruce na důkaz, že jsou prázdné. Legie ještě pár okamžiků masakrovala neozbrojené bojovníky, než tribuni zaregistrovali Tiberia, jak svým mečem nad hlavou gestikuloval rozkaz k ukončení boje. Pak konečně corniceni zatroubili na své polnice ostrý, krátký, klesavý tón. Legie udělala prudký obrat ve směru pohybu a zastavila se tři kroky od nepřátel.

Centurioni vydali rozkazy a jejich muži začali procházet mezi neozbrojenými barbari, aby je oddělili a svázali. Imperátor objel zajatce, přešel až do středu linie jeho legie a tam se zastavil směrem ke svým mužům. Projížděl bitevní pole svým pohledem a jeho nálada se nezadržitelně zlepšovala. Pak pozvedl svůj zkrvavený meč směrem k Primigenii a nadšeně vykřikl: „Roma invicta!“ Odpovědí mu byl burácející jásot a chřestění zbraní.

O hodinu později byla legie opět připravena k pochodu. Výsledek bitvy byl přímo neuvěřitelný. Pouhých 36 padlých a 61 raněných, čímž se miní boje neschopných, na straně legie. Co se barbarů týče, jejich ztráty byly odhadnuty na zhruba 5800 mrtvých a 1500 zajatců. Zhruba 200 rudochů z místa uprchlo, podle všeho i s jejich velitelem.

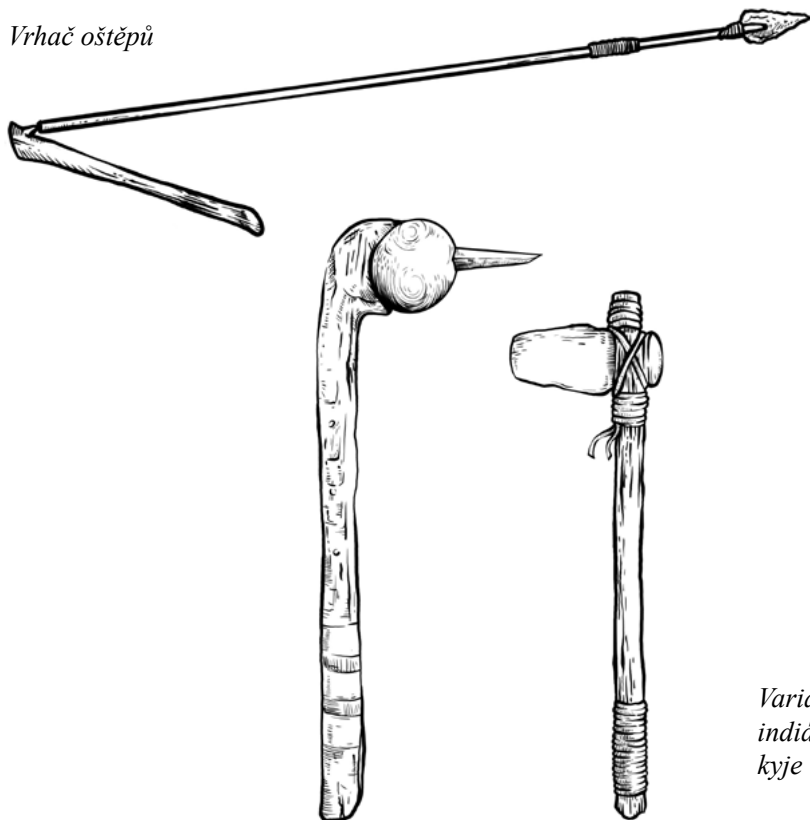
Tiberius se ale rozhodl, že to nestačí. Je třeba trestná výprava nad val. Odvahu mu dodávala i výzbroj padlých barbarů, kterou si teď měl možnost zblízka prohlédnout. Vrcholem jejich technologie byla měděná sekera, většina z nich měla dokonce jen dřevěné kyje s kamenným hrotem. S takovými zbraněmi bylo velmi obtížné legionáře alespoň zranit. Tiberius si neuměl představit, že by ho takto vyzbrojená armáda mohla porazit. Jeho muži v dvouvrstvých kroužkových brněních s bronzovými přílbami a širokými štíty mu oproti nim připadali téměř nezranitelní.

„Písaři!“ zavolal Tiberius a přiběhl k němu legionář s voskovými deskami. „Opíš hlášení o ztrátách a připiš k tomu, že imperátor Tiberius Licinius Crassus vyráží nad val potrestat tento vpád – tuto urážku vůči Římanům. Porazí barbari v jejich vlastní zemi a oni už nikdy nedostanou odvahu pozvednout proti našemu

velkolepému národu zbraně!“ Písař ryl do vosku požadovaný text, a když skončil, Tiberius dodal: „Nech to poslat do Munimenta se vzkazem pro Sentia, mého osobního otroka. Ať utratí trochu zlata, aby se to předčítalo na každém rohu ve městě.“ Imperátor se zadíval na obzor na severu a dodal: „Jen ať se Musa zalkne zlostí.“ Voják s deskami zamrkal a podíval se na imperátora, jestli má zapsat i tu poslední větu. Tiberius ale zamyšleně hleděl do dálky a voják usoudil, že ona poslední věta do dopisu nepatří.

Písař předal desky poslovi a I. legie Primigenia Victrix vyrazila na sever. Ještě se zastaví u valu, doplní zásoby a předá zajatce tamní posádce, aby se o ně postarali jako o majetek Crassova domu. Pak už jen projde branou do neznámého světa nad valem a střetne se s nepřítelem v prostředí, o kterém toho Římané věděli tak žalostně málo. Tiberius si to dobře uvědomoval a prosil bohy, aby ho neopouštěli.

Vrhač oštěpů

*Varianty
indiánského
kyje*